

Официален вестник на Европейския съюз

C 210

Издание
на български език

Информация и известия

Година 60
30 юни 2017 г.

Съдържание

II Съобщения

СЪВМЕСТНИ ДЕКЛАРАЦИИ

Европейски парламент

Съвет

Европейска комисия

2017/C 210/01

Съвместно изявление на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, на Европейския парламент и на Комисията 1

BG

II

(Съобщения)

СЪВМЕСТНИ ДЕКЛАРАЦИИ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Съвместно изявление на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, на Европейския парламент и на Комисията

(2017/C 210/01)

НОВИЯТ ЕВРОПЕЙСКИ КОНСЕНСУС ЗА РАЗВИТИЕ
„НАШИЯТ СВЯТ, НАШЕТО ДОСТОЙНСТВО, НАШЕТО БЪДЕЩЕ“

1. Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие ⁽¹⁾ (Програмата до 2030 г.), която ООН прие през септември 2015 г., съдържа отговора на международната общност на световните предизвикателства и тенденции, свързани с устойчивото развитие. Тази програма, в основата на която са залегнали целите за устойчиво развитие, представлява преобразуваща политическа рамка за изкореняване на бедността и постигане на устойчиво развитие в световен мащаб. В програмата се установява баланс между икономическото, социалното и екологичното измерение на устойчивото развитие, включително между основните въпроси, свързани с управлението и мирните и приобщаващи общества, и са отчетени важните взаимовръзки между заложените в нея цели и задачи. Тя трябва да бъде изпълнявана в нейната цялост, а не избиращително. Целта на Програмата до 2030 г. е никога да не бъде изоставен и помощта да стигне първо до най-нуждаещите се.
2. Еволюцията от целите на хилядолетието за развитие към целите за устойчиво развитие е отражение на променящия се подход към световното развитие. Този подход, основан на устойчивото развитие и правата на човека, е изцяло съвместим с ценностите и принципите на ЕС. Програмата до 2030 г. и нейните 17 цели за устойчиво развитие (ЦУР) са универсални и се прилагат към всички страни на всички етапи на развитие, като се залага на националната ангажираност и общата отговорност. Партньорствата с различни заинтересовани страни са от ключово значение за изпълнението на целите за устойчиво развитие.
3. В Програмата за действие от Адис Абеба ⁽²⁾, която е неразделна част от Програмата до 2030 г., се определя нова парадигма за изпълнение чрез ефективното използване на финансови и нефинансови средства, като на преден план са поставени действията и разумните политики на национално равнище. Освен това Програмата до 2030 г. се допълва от рамката от Сендай относно намаляване на риска от бедствия ⁽³⁾ и Парижкото споразумение за изменението на климата ⁽⁴⁾, което представлява правно обвързваща рамка, определяща нова насока на усилията в световен мащаб в областта на климата. Изпълнението на тези ангажименти трябва да се основава на базиран на правила световен ред, чийто основен принцип е многостранното сътрудничество и в центъра на който се намира ООН.

⁽¹⁾ A/RES/70/1

⁽²⁾ A/RES/69/313

⁽³⁾ A/RES/69/283

⁽⁴⁾ FCCC/CP/2015/L.9/REV.1

4. ЕС и неговите държави членки отстояват принципа за достоен живот за всички, който съчетава икономическия просперитет и ефективност, мирните общества, социалното приобщаване и екологичната отговорност. При осъществяването на тези цели усилията ще бъдат насочени към изкореняване на бедността, намаляване на уязвимостта и преодоляване на неравенствата, така че никога да не бъде изоставен. Като работят за изпълнението на Програмата до 2030 г., ЕС и неговите държави членки ще допринесат и за една по-силна, по-устойчива, приобщаваща, сигурна и благоденстваща Европа.
5. Този европейски консенсус за развитие определя рамката за изпълнението на Програмата до 2030 г. в партньорство с всички развиващи се страни, като се отчита надлежно и рамката на Договора от Лисабон. Освен това глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз (глобалната стратегия) очертава цялостна визия за една последователна, убедителна и приспособима роля на ЕС на световната сцена.
6. Целта на този Консенсус е да предостави рамка за общ подход към политиката за развитие, който ще бъде прилаган от институциите на ЕС и държавите членки при пълно взаимно спазване на съответните им разграничени роли и области на компетентност. Той ще ръководи действията на институциите на ЕС и държавите членки в рамките на сътрудничеството им с всички развиващи се страни. Действията на ЕС и неговите държави членки ще се укрепват взаимно и ще бъдат координирани, за да се гарантира, че се допълват и имат необходимото въздействие.

1. ДЕЙСТВИЯТА НА ЕС В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ДО 2030 Г.

1.1. По-енергични и по-ефективни действия на ЕС в един променящ се свят

7. ЕС и неговите държави членки трябва да посрещнат предизвикателствата и възможностите в съвременния свят, като се ръководят от Програмата до 2030 г. Те ще изпълняват тази програма чрез всички вътрешни и външни политики в рамките на цялостен и стратегически подход, като интегрират по балансиран и последователен начин трите измерения на устойчивото развитие и отчитат взаимовръзките между различните цели за устойчиво развитие, както и въздействието в международен и световен мащаб на предприеманите на национално равнище действия. Изпълнението ще бъде тясно координирано с изпълнението на Парижкото споразумение за изменението на климата и други международни ангажименти, включително Новата програма за градовете ⁽¹⁾.
8. Поставен в тази цялостна рамка, последователният и координиран подход към външната дейност на ЕС ще бъде от голямо значение за успешното изпълнение в световен мащаб на Програмата до 2030 г. С новата институционална структура и политически инструменти, създадени с Договора от Лисабон, ЕС е добре подготвен да посрещне световните предизвикателства и възможности, когато възникнат такива.
9. В глобалната стратегия е представена визия за ролята на ЕС на световната сцена чрез набор от политики. В нея се подчертава важната роля на Програмата до 2030 г., която има потенциала да даде тласък на необходимата промяна в подкрепа на ценностите на ЕС и целите на външната дейност на ЕС. Целите за устойчиво развитие ще заемат централно място в цялата дейност по изпълнението на глобалната стратегия на ЕС. Настоящият Консенсус ще допринесе за осъществяване на приоритетите на външната дейност на ЕС, включително като съдейства за постигане на устойчивост на всички равнища. По този начин ЕС и неговите държави членки ще способстват за прилагането на динамичен и многостранен подход към устойчивостта с цел да се намали уязвимостта по отношение на редица взаимно свързани рискове.

1.2. Действия в областта на развитието

10. Настоящият Консенсус е крайъгълният камък на политиката на ЕС за развитие, която е част от действията на ЕС в отговор на Програмата до 2030 г. Основната цел на политиката на ЕС за развитие, както е посочено в член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз, е намаляването и, в дългосрочен план, изкореняването на бедността. ЕС и неговите държави членки ще прилагат принципа за съгласуваност на политиките за развитие и ще отчитат целите на сътрудничеството за развитие във всички вътрешни и външни политики, които изпълняват и които могат да имат отражение върху развиващите се страни. Съгласуваността на политиките за развитие е фундаментален елемент на приноса на ЕС към постигането на целите за устойчиво развитие.
11. Политиката за развитие на ЕС се ръководи и от целите на външната дейност на ЕС, и по-специално посочените в член 21, параграф 2, буква г) от Договора за Европейския съюз (ДЕС) — подпомагане на устойчивото развитие в икономическо и социално отношение и в областта на опазването на околната среда в развиващите се страни, с основна цел изкореняване на бедността. В съответствие с целите, изложени в член 21, параграф 2 от ДЕС, политиката за

⁽¹⁾ A/RES/71/256

развитие спомага, наред с другото, и за утвърждаването на демокрацията, правовата държава и правата на човека, опазването на мира и предотвратяването на конфликти, подобряването на качеството на околната среда и устойчивото управление на световните природни ресурси, подпомагането на населението, страните и регионите, пострадали от природни или причинени от човека бедствия, както и насърчаването на международна система, основана на засилено многостранно сътрудничество и добро глобално управление. Следователно Консенсусът ще допринесе и за изискването да се осигури съгласуваност между различните области на външната дейност на ЕС, както и между тези области и другите политики на Съюза.

12. Основен фактор за постигането на тези общи цели е ЕС да бъде единен в действията си. Затова ЕС и неговите държави членки се ангажират да работят по-добре заедно. Необходима е по-голяма съгласуваност между държавите членки и институциите на ЕС. Съгласуваните и последователни действия ще доведат до повишаване на доверието, легитимността, отчетността, добавената стойност, влиянието и положително въздействие в света. ЕС и неговите държави членки трябва да бъдат обединени в многообразието, да си служат с разнообразен опит и подходи, като отчитат в сравнителен план съответните си предимства.

1.3. Принципи и ценности, които ръководят дейността в областта на развитието

13. ЕС и неговите държави членки действат в съответствие с принципите на външната дейност на ЕС съгласно член 21, параграф 1 от ДЕС, а именно: демокрацията, правовата държава, универсалността и неделимостта на правата на човека и на основните свободи, зачитането на човешкото достойнство, принципите на равенство и солидарност и зачитането на принципите на Устава на Организацията на обединените нации и на международното право. Тези универсални ценности и доброто управление са в основата на Програмата до 2030 г.
14. Политическият диалог е важно средство за осъществяване на напредък по отношение на принципите на развитието, той има и превантивно измерение, гарантиращо зачитането на ценностите на ЕС. ЕС и неговите държави членки ще включват въпросите за спазването на правата на човека, демокрацията, принципите на правовата държава и равенството между половете във водения от тях политически диалог. Такъв диалог ще се води с правителствата на страните партньори, но също и в по-широк контекст, и той ще представлява основна платформа за действие, в рамките на която ще бъдат формирани общи виждания, ще се прави редовен преглед на отбелязания напредък и ще се определят подходящи мерки за подкрепа.
15. Равенството между половете е в основата на ценностите на ЕС и е залегнало в неговата правна и политическа рамка. То е от жизненоважно значение за постигането на целите за устойчиво развитие и за изпълнението на цялостната Програма до 2030 г. ЕС и неговите държави членки приоритетно ще утвърждават правата на жените и момичетата, равенството между половете, овластяването на жените и момичетата, както и тяхната закрила, във всички области на действие.
16. ЕС и неговите държави членки ще възприемат основан на правата подход в областта на сътрудничеството за развитие, който ще обхваща всички права на човека. Те ще съдействат за приобщаването и участието, липсата на дискриминация, равенството и справедливостта, прозрачността и отчетността. ЕС и неговите държави членки ще продължат да играят ключова роля, за да се гарантира, че никой няма да бъде изоставен, без значение къде живее и независимо от неговата етническа принадлежност, пол, възраст, увреждане, религия или убеждения, сексуална ориентация и полова идентичност, миграционен статут или друг признак. Този подход предполага да се води борба с множеството видове дискриминация, на които са подложени уязвимите лица и маргинализираните групи.
17. ЕС и неговите държави членки ценят участието на организациите на гражданското общество в областта на развитието и насърчават активното включване в този вид дейност на всички обществени групи. Те признават многостранната роля, която тези организации играят като застъпници за демокрацията и защитници на носителите на права и на принципите на правовата държава, социалната справедливост и правата на човека. ЕС и неговите държави членки ще разширяват пространството на гражданското общество и ще увеличават подкрепата си за засилване на ролята на организациите на гражданското общество, така че в процеса на развитието и напредъка на политическия, социалния и икономическия диалог.
18. Ефективността на развитието е от първостепенно значение за постигане на целите за устойчиво развитие и следва да бъде в основата на всички форми на сътрудничество за развитие. ЕС и неговите държави членки ще прилагат принципите на ефективността на развитието, договорени в рамките на глобалното партньорство за ефективно сътрудничество за развитие по време на форума на високо равнище относно ефективността на помощта в Пусан през 2011 г. и обновени по време на срещата на високо равнище в Найроби през 2016 г., а именно: национална ангажираност на развиващите се страни с приоритетите за развитие, акцент върху резултатите, приобщаващи партньорства за развитие, прозрачност и взаимна отчетност.

2. РАМКА ЗА ДЕЙСТВИЕ

19. Изпълнението на Програмата до 2030 г. изисква наличието на всеобхватни национални стратегии за устойчиво развитие, които отчитат целите за устойчиво развитие и техните взаимовръзки. При планирането и осъществяването на сътрудничеството за развитие ЕС и неговите държави членки ще отделят особено внимание на тези взаимовръзки и на интегрираните действия, които могат да породят съпътстващи ползи и да способстват за постигането на много цели по съгласуван начин. В този смисъл дейностите на ЕС и неговите държави членки ще отразяват основните теми на Програмата до 2030 г.: хората, планетата, просперитетът, мирът и партньорството.
20. Като отчитат, че Програмата до 2030 г. трябва да бъде изпълнявана в нейната цялост, а не избирателно, ЕС и неговите държави членки ще работят в редица хоризонтални направления, за да постигнат устойчиво развитие и ускорят промените, като: младежта; равенството между половете; мобилността и миграцията; устойчивата енергия и изменението на климата; инвестициите и търговията; доброто управление, демокрацията, правовата държава и правата на човека; иновативните начини на сътрудничество с по-напредналите развиващи се страни; както и мобилизирането и използването на националните ресурси.

2.1. Хората — човешко развитие и достойнство

21. Демографският ръст и демографските преобразувания в световен мащаб, съчетани с икономическите, социалните и екологичните промени, предоставят възможности за устойчиво развитие, но и поставят сериозни предизвикателства пред него. Очаква се световното население да нарасне с 2,4 милиарда до 2050 г., 1,3 милиарда от които ще живеят в Африка. Задоволяването на образователните нужди на децата и младежите е от първостепенно значение за стимулирането на отговорна гражданска позиция, развитието на устойчиви и благоденстващи общества и насърчаването на заетостта на младите хора.
22. Изкореняването на бедността, борбата с дискриминацията и неравенствата и стремежът никой да не бъде изоставен са залегнали в сърцевината на политиката на ЕС за сътрудничество за развитие. Бедността има много измерения и е свързана с икономически, социални, екологични, културни и политически аспекти. ЕС и неговите държави членки ще се стремят към ликвидиране на глада и всички форми на недохранване, всеобщо здравно осигуряване, универсален достъп до качествено образование и обучение, подходяща и устойчива социална закрила и достойни условия на труд за всички в здравословна околна среда. Напредъкът в тези области ще съставлява по-солидна основа за устойчиво развитие. ЕС потвърждава отново ангажимента си да задели поне 20 % от официалната си помощ за развитие (ОПР) за социално приобщаване и човешко развитие.
23. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят страните партньори при изпълнението на задълженията им за укрепване на националните им политики и управление, насочени към устойчиво предоставяне на основни услуги и зачитане на правата на човека.
24. Недохранването и непълноценното хранене са основни препятствия пред развитието и източници на проблеми през целия живот, тъй като водят до когнитивен дефицит, понижават способностите на децата в училище, влошават здравето и намаляват производителността. ЕС и неговите държави членки ще работят за осигуряване на достъп на всички до безопасна и питателна храна на разумни цени и в достатъчни количества. Особено внимание ще бъде отделено на хората в най-уязвимо положение, сред които са децата на възраст под пет години, подрастващите момичета, както и жените, в частност по време на бременност и кърмене. Те ще положат координирани и динамични усилия в множество сектори, за да сложат край на глада, да увеличат капацитета за диверсифицирано местно и регионално производство на храни, да обезпечат продоволствената сигурност и изхранването на населението и да укрепят устойчивостта на хората в най-уязвимо положение, особено в страните, изложени на продължителни или повтарящи се кризи. Те ще продължат да инвестират в развитието на децата в ранна детска възраст, като се борят с всички форми на недохранване, включително спирането на растежа и атрофията, като подпомагат основните услуги в здравеопазването, храненето, пречистването на водата, хигиената и социалната закрила.
25. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят най-бедните общности при подобряването на достъпа на всички до земя, храна, вода и чиста и устойчива енергия на разумна цена, като същевременно се избягва всякакво вредно въздействие върху околната среда. Те ще насърчават политически инициативи и ще оказват съдействие на страните партньори при планирането и прилагането на интегриран подход, който позволява да се осъществи конкретно въздействие върху най-характерните взаимовръзки между земята, храната, водата и енергията.
26. Значителното увеличение на търсенето и недостигът на вода през идните десетилетия ще доведат до сериозни предизвикателства, особено що се отнася до адаптирането към изменението на климата. Повсеместният достъп до безопасна питейна вода, канализация и хигиена е предпоставка за здраве и благоденствие, растеж и производителност.

Водните ресурси са особено уязвими и по отношение на влошаването на състоянието на околната среда, включително изменението на климата, което представлява заплаха за селското стопанство и продоволствената сигурност. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят устойчивото и интегрирано управление на водите, както и по-ефикасното използване и рециклирането на водата, включително чрез по-стратегически подход към регионалното развитие и интеграция.

27. Здравето заема централно място в живота на хората и представлява основен фактор за справедлив и устойчив растеж и развитие, включително за изкореняването на бедността. ЕС и неговите държави членки потвърждават отново ангажимента си да защитават и отстояват правото на всеки да се радва на възможно най-високия стандарт на физическо и психично здраве, с което да се допринесе за човешкото достойнство, благоденствие и просперитет. Те ще продължат да подкрепят страните партньори в усилията им да изградят солидни, качествени и устойчиви системи на здравеопазване, като предоставят равнопоставен достъп до здравните услуги и всеобщо здравно осигуряване. За тази цел ЕС и неговите държави членки ще подпомагат развиващите се страни при обучението, набирането, разгръщането и постоянното професионално развитие на работната сила в здравеопазването. Те ще насърчават отделянето на средства и разширяването на възможностите за здравните и социалните работници на първа линия, които играят основна роля за предоставянето на здравни услуги в отдалечени, бедни, слабо обслужвани и конфликтни зони. ЕС и неговите държави членки ще продължат да инвестират в предотвратяването и борбата със заразните болести като ХИВ/СПИН, туберкулоза, малария и хепатит, и ще помагат за осигуряването на основни лекарствени продукти и ваксини за всички на достъпни цени. Те ще насърчават научните изследвания и инвестициите в нови здравни технологии, както и разработването им. ЕС и неговите държави членки ще предприемат действия за борба със световните заплахи за здравето като епидемиите и антимикробната резистентност посредством подход, насочен към общественото здравеопазване. Те ще работят за намаляване на детската и майчината смъртност, ще съдействат за подобряване на психичното здраве, ще търсят решения за ограничаване на нарастващата тежест на незаразните болести в страните партньори и ще положат усилия за преодоляване на химическото замърсяване и лошото качество на въздуха. Предвид различните взаимовръзки те ще подкрепят страните партньори в прилагането на подхода „здравето във всички политики“.
28. Осигуряването на достъп до качествено образование за всички е предпоставка за пригодността за заетост на младите хора и трайното развитие. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят приобщаващото учене през целия живот и справедливото качествено образование, особено в ранна детска възраст и в основното училище. Те ще насърчават и средното и висшето образование, техническото и професионалното обучение, както и ученето в процеса на работа и ученето за възрастни, включително при извънредни и кризисни условия. Специално внимание ще бъде отделено на възможностите за образование и обучение на момичетата и жените. ЕС и неговите държави членки ще активизират усилията си с цел да се гарантира, че всички имат знанията, уменията, способностите и правата, за да се радват на достоен живот, да участват пълноценно в обществото като отговорни и продуктивни възрастни и да допринасят за социалното, икономическото и екологичното благосъстояние на своите общности.
29. Необходимо е да се обърне внимание на потребностите, правата и стремежите на децата. Глобалните интервенции, насочени към ранната детска възраст, са сред действията с най-висока икономическа и социална възвращаемост. ЕС и неговите държави членки ще работят по-усилено, за да обезпечат сигурна и благоприятна среда на децата като важен фактор при изграждането на здраво младо поколение, способно да постигне пълния си потенциал. Те освен това отчитат, че всяко дете заслужава мирно детство и качествено образование, включително при извънредни и кризисни условия, за да се избегне рискът от „загубено поколение“. ЕС и неговите държави членки ще работят със страните партньори, за да подобрят закрилата на децата и да повишат участието им в решенията, които се отнасят до тях.
30. В съответствие с принципа никой да не бъде изоставен ЕС и неговите държави членки ще отделят специално внимание на хората в неравностойно, уязвимо и маргинализирано положение, включително децата, старите хора, лицата с увреждания, ЛГБТИ и коренното население. Това ще включва мерки, които да ги обхващат, защитават и подпомагат по-добре, така че да им бъдат предоставени същите възможности и да се гарантира, че не са дискриминирани.
31. Смята се, че един милиард души на планетата страдат от увреждания, 80 % от които живеят в развиващите се страни. Хората с увреждания често са най-бедните в своите общности, като в значително по-голяма степен са стигматизирани и дискриминирани. В рамките на сътрудничеството за развитие ЕС и неговите държави членки ще държат сметка за специфичните нужди на хората с увреждания. В съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания

те енергично ще утвърждават правата им и ще вземат по-засилени мерки за осигуряване на пълното им приобщаване в обществото и равноправното им участие на пазара на труда.

32. Създаването на достатъчно на брой качествени работни места за младите хора ще се запази като основно предизвикателство. Необходими са целеви политики и подходящи инвестиции за утвърждаване на правата на младите хора и за създаване на условия за участието им в социалния, гражданския и икономическия живот, както и за гарантиране на цялостния им принос към приобщаващия растеж и устойчивото развитие. Младите хора следва също да участват в демократичните процеси и да играят водеща роля.

Младеж

Младите хора са носители на развитието и промените и като такива са основни участници в изпълнението на Програмата до 2030 г., включително чрез способностите си за иновации. Ако бъдат пренебрегнати образованието, заетостта, социалните и политическите им потребности, това ще подкопае постигането на целите за устойчиво развитие и ще направи младите хора уязвими по отношение на престъпността и радикализацията, особено в условия на конфликт.

ЕС и неговите държави членки ще се съсредоточат върху конкретни действия за задоволяване на специфичните потребности на младите хора, особено на младите жени и момичетата, чрез повишаване на качеството на заетостта и възможностите за предприемачество, подкрепяни от ефективни политики в образованието, професионалното обучение, развитието на уменията, както и чрез достъп до цифрови технологии и услуги. Целта е да се използва капацитетът за цифрови иновации и да се създадат възможности за извличане на полза от технологичния прогрес. ЕС и неговите държави членки ще се стремят също да утвърждават правата на младите хора и овластяването им за целите на управлението на обществените дела, включително чрез стимулиране на тяхното участие в икономиката, обществото и вземането на решения по места, по-специално чрез младежките организации.

33. ЕС и неговите държави членки ще продължат да работят за изпълнението на задълженията по силата на Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените. Те енергично ще отстояват защитата и спазването на правата на жените и момичетата и ще работят заедно с партньорите си за премахване на всички форми на сексуално и свързано с пола насилие и дискриминация, включително увреждащите практики като принудителните и ранните бракове, браковете между деца и гениталното осакатяване на жени. ЕС и неговите държави членки ще предприемат действия и ще засилят политическия диалог с оглед на овластяването на жените и момичетата и открояването на важната им роля на носители на развитието и промените, както и за ускоряване на целенасочените действия в името на равенството между половете. Това ще включва утвърждаване на правата и овластяването на жените и момичетата в икономическата и социалната област, повишаване на ролята и участието им в социалния, икономическия, политическия и гражданския живот, осигуряване на физическата и психическата им неприкосновеност, както и еволюция на институционалната култура на ЕС и неговите държави членки към постигане на резултати в изпълнение на поетите ангажменти. Увеличаването на равноправния достъп на жените до продуктивна трудова заетост, достойни условия на труд, равно заплащане и финансови услуги ще бъде от полза за всички членове на обществото.
34. ЕС запазва ангажимента си да насърчава, защитава и спазва всички права на човека и да прилага изцяло и ефективно Пекингската платформа за действие и Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието, както и резултатите от нейните конференции за преглед, и в този контекст запазва ангажимента си по отношение на сексуалното и репродуктивното здраве и права. Във връзка с това ЕС потвърждава отново ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира правото на всяко лице да има пълен контрол и да решава свободно и отговорно въпросите, свързани със сексуалността си и сексуалното и репродуктивното си здраве, без дискриминация, принуда и насилие. ЕС подчертава и необходимостта от всеобщ достъп до качествена и достъпна изчерпателна информация и образование във връзка със сексуалното и репродуктивното здраве, включително до широкообхватно сексуално образование, и до здравни услуги.

Равенство между половете

Равенството между жените и мъжете на всяка възраст е от първостепенно значение за устойчивото развитие. То има мултиплициращ ефект по отношение на изкореняването на бедността и е средство за отключване на развитието на демократичните общества, базирано на правата на човека, социалната справедливост и устойчивостта. Освен това е налице положителна връзка между равенството между половете и по-високите нива на благосъстояние и стабилност, както и по-добрите резултати в области като здравеопазването и образованието. ЕС и неговите държави членки оценяват жените и момичетата като основни носители на развитието и промените, включително ролята им за изграждането на мира, разрешаването на конфликтите и хуманитарните действия.

Много жени и момичета все още продължават да бъдат лишени от права, ресурси и глас в обществото. Неравенството между половете се съчетава с други форми на изключване. Утвърждаването на по-значима роля на жените и момичетата, както и на равенството между половете, изисква работа с момчетата, мъжете, момичетата и жените, така че да се поощри осмислянето на правата, равенството и ролите им в обществото. Това предполага да се работи и с други ключови участници в обществения живот, например учители и религиозни лидери и ръководители на общности, за да бъде изкоренена дискриминацията на момичетата и жените.

ЕС и неговите държави членки ще гарантират, че въпросът за равенството между половете се включва последователно във всички политики като основен принос за успешното изпълнение на целите за устойчиво развитие. Те ще активизират усилията си за постигане на равенство между половете и овластяване на жените чрез задълбочаване на партньорствата между различни заинтересовани страни, укрепване на капацитета за съобразено с равенството между половете бюджетиране и планиране и осигуряване на активното участие на жените и женските организации в процеса на вземане на решения.

35. Културата е както фактор, така и важен компонент на развитието, който може да спомогне за социалното приобщаване, свободата на словото, изграждането на идентичност, гражданското овластяване и предотвратяването на конфликти, като същевременно допринася за икономическия растеж. Като подчертават, че ЕС отстоява универсалността, неделимостта, взаимосвързаността и взаимозависимостта на всички права на човека, ЕС и неговите държави членки ще насърчават диалога и сътрудничеството между културите и културното многообразие, ще закрилят културното наследство, ще стимулират културните и творческите индустрии и ще подкрепят политиките в областта на културата, които биха спомогнали за устойчивото развитие при отчитане на местните условия.
36. ЕС и неговите държави членки ще полагат усилия за намаляване на неравнопоставеността по отношение на възможностите за реализация и за стимулиране на равните възможности за всички. По този начин те пряко ще подпомагат най-бедните и най-уязвимите слоеве на обществото и ще съдействат за стимулирането на по-приобщаващ устойчив растеж, който не застрашава способността на бъдещите поколения да задоволяват потребностите си. Икономическият растеж е траен и носи повече ползи за най-бедните, когато има приобщаващ характер. За да водят борба с нарастващите икономически и социални неравенства, ЕС и неговите държави членки ще оказват подкрепа на такива национални пътища на развитие, които максимално допринасят за положителните социални резултати и въздействия. Те ще работят със страните партньори за насърчаване на прогресивно данъчно облагане и публични политики за преразпределение, които са насочени към по-справедливо разпределение на ползите от растежа, създаване на благосъстояние и достойни работни места, както и към по-добър достъп до фактори на производството, например земя, финансов и човешки капитал.
37. За да водят борба с неравенството, ЕС и неговите държави членки ще оказват също така подкрепа за ефективни, устойчиви и справедливи системи за социална закрила, които да гарантират основен доход, да предотвратяват повторното изпадане в крайна бедност и да изграждат устойчивост. Те ще направят оценка на определящите фактори за икономическите и социалните неравенства и наблюдаваните в тях тенденции и ще укрепят своите инструменти и подходи, за да повишат ефективността им за преодоляване на неравенствата. ЕС и неговите държави членки последователно ще интегрират намаляването на неравенствата в сътрудничеството за развитие и ще подпомагат иновативните социални практики.
38. ЕС и неговите държави членки ще укрепват устойчивостта, по-специално на уязвимите групи от населението, по отношение на екологичните и икономическите сътресения, природните и причинените от човека бедствия, конфликтите и заплахите за здравето в световен мащаб. Те системно ще включват в действията си мерки за устойчивост, като следят за това хората, общностите, институциите и държавите да могат по-добре да се подготвят, да издържат, да се адаптират към шокове и сътресения и бързо да се възстановяват от тях, без това да се отразява на дългосрочните перспективи за развитие. Това се отнася и за процеса на възстановяване и реконструкция в периода след бедствията. Трябва да се установи по-ясно сътрудничество и взаимно допълване на действията между участниците в дейностите по развитието и тези, извършващи хуманитарни дейности, въз основа на общ анализ на рисковете и слабостите.

39. Миграцията е сложно, глобално, дълготрайно явление, което изисква прилагането на внимателно обмислени, балансиращи, основани на доказателства и устойчиви политики, които зачитат националната компетентност и в частност не засягат правото на държавите членки съгласно член 79, параграф 5 от ДФЕС да определят капацитета за прием на граждани на трети страни, идващи от трети страни на тяхната територия с цел да търсят работа. Когато са управлявани добре, миграцията и мобилността могат да допринесат положително за приобщаващия растеж и устойчивото развитие. Чрез преноса на знания, умения и производствен капацитет законната миграция и мобилност могат да бъдат полезни на самите мигранти, на семействата им и на страните на произход и местоназначение. Същевременно незаконната миграция може да постави сериозни предизвикателства и да има негативно въздействие върху страните на произход, транзитно преминаване и местоназначение. Въпросът за миграцията става все по-належащ както за развиващите се, така и за развитите страни. В някои случаи мигрантите се лишават от човешки права, отказва им се достъп до здравеопазване и образование и рискуват да станат жертви на принудителен труд и трафик на хора. По-активното ангажиране ще спомогне за създаването на условия за сигурна, организирана, законна и отговорна миграция и мобилност на хора, включително чрез изпълнението на планирани и добре управлявани миграционни политики.
40. Разрешаването на проблемите, свързани с миграцията, преминава през множество области на политиката, включително развитието, доброто управление, сигурността, правата на човека, заетостта, здравеопазването, образованието, селското стопанство, продоволствената сигурност, социалната защита и околната среда, включително изменението на климата. Чрез подхода, свързан с рамката за партньорство, ЕС и неговите държави членки ще обхванат по цялостен начин многобройните аспекти на миграцията и насилственото разселване, включително контрабандата и трафика на хора, управлението на границите, паричните преводи, борбата с първопричините, международната закрила и връщането, реадмисията и реинтеграцията, въз основа на взаимна отчетност и пълно спазване на хуманитарните задължения и тези в областта на правата на човека. ЕС и неговите държави членки ще възприемат по-координиран, цялостен и структуриран подход към миграцията, като извличат максимална полза от взаимодействията и прилагат необходимите стимули с помощта на всички политики, средства и инструменти, с които разполага ЕС, включително развитието и търговията. Чрез тези интензивни усилия ЕС и неговите държави членки активно ще съдействат за по-нататъшното изпълнение на съвместния план за действие от Валета от 2015 г. и разработването на глобалните пактове на ООН в областта на миграцията и бежанците, както се призовава в Декларацията от Ню Йорк за бежанците и мигрантите от 2016 г.
41. Политиката за развитие на ЕС и неговите държави членки ще бъде насочена към първопричините за незаконната миграция, като допринася, наред с другото, за устойчивото интегриране на мигрантите в приемните страни и общности и спомага за успешната социално-икономическа интеграция на завърналите се мигранти в страните им на произход или транзитно преминаване. Това ще включва поощряване на инвестициите, търговията и иновациите в страните партньори, за да се стимулират възможностите за растеж и заетост, включително чрез привличане на диаспората, оказване на подкрепа за социалните и образователните системи, както и работа с партньорите от частния сектор и други партньори за намаляване на разходите за паричните преводи и насърчване на по-бързо, по-евтино и по-безопасно прехвърляне на парични средства както в държавите, откъдето се изпращат, така и в тези, където се получават, като по този начин се реализира техният потенциал за развитието.

Мобилност и миграция

В Програмата до 2030 г. ясно се посочва, че миграцията и мобилността имат положителен принос за приобщаващия растеж и устойчивото развитие. Мигрантите са важен двигател на световната икономика, по-специално поради прехвърляните от тях парични средства. Управлението на миграцията във всичките ѝ форми, независимо дали е законна или незаконна, изисква краткосрочни и дългосрочни междусекторни интервенции, политики и правни рамки, за да се посрещнат нуждите на мигрантите и на приемното население и да се осигури тяхната безопасност. Следва да се отчете, че в развиващите се страни има многобройни предизвикателства. В тази област бяха предприети важни стъпки на срещата на върха във Валета от ноември 2015 г., като беше приет амбициозен план за действие.

ЕС и неговите държави членки ще увеличат усилията си за преодоляване на първопричините за незаконната миграция и насилственото разселване и ще съдействат за по-добро управление на миграцията в страните партньори във всички негови аспекти. Те ще консолидират миграцията като основна част от диалога на ЕС в областта на външната политика, включително чрез разработването на съобразени с конкретните обстоятелства реакции и засилени партньорства, по прозрачен и демократичен начин.

42. ЕС и неговите държави членки ще допринасят за достойнството и устойчивостта на дългосрочно и насилствено разселените лица и включването им в икономическия и социалния живот на приемните страни и общности, като отчитат, че уменията на разселените лица представляват жизненоважен преносим актив, който е от съществено значение за тяхната устойчивост и за възстановяването на техния живот, както и ценен принос за техните приемни общности. ЕС и неговите държави членки ще прилагат основан на правата подход, като обръщат специално внимание

на жените, придружените и непридружените ненавършили пълнолетие лица и на особено уязвимите лица. Те ще защитават дългосрочните социални структури, като включват дългосрочно разселените лица в по-широкомасабни проекти за развитие, включително чрез достъп до образование и достойни работни места.

2.2. Планетата — опазване на околната среда, управление на природните ресурси и борба с изменението на климата

43. Благосъстоянието на хората и устойчивостта на обществата зависят от здравословната околна среда и функциониращите екосистеми. Влошаването на състоянието на околната среда, изменението на климата, екстремните метеорологични условия и природните или причинени от човека бедствия могат да ликвидират ползите от развитието и икономическия напредък, особено за бедните хора. Това може да изостри уязвимостта и нуждите на хората, да постави под заплаха мира и стабилността и да причини масова миграция. Освен че трябва да намери израз в целенасочени действия, екологичните съображения трябва да се интегрират във всички области на сътрудничеството за развитие, включително чрез превантивни действия. ЕС и неговите държави членки ще насърчават ефективното използване на ресурсите и устойчивото потребление и производство, включително устойчивото управление на химикалите и отпадъците, за да се прекъсне връзката между икономическия растеж и влошаването на състоянието на околната среда и да се създадат условия за преход към кръгова икономика. Наличието на отговорен частен сектор и системното прилагане на принципа „замърсителят плаща“ също ще имат решаващо значение за успеха. Те ще спомогнат да се изгради капацитет за последователно интегриране на екологичната устойчивост, на целите, свързани с изменението на климата, и на стремежа към екологосъобразен растеж в националните и местните стратегии за развитие. Те ще използват по-интензивно науката, технологиите и иновациите в полза на екологичната устойчивост и ще поощряват партньорите си да използват подробните данни и сведения, получавани чрез европейските и международните програми за наблюдение на Земята, в подкрепа на вземането на основани на фактите решения, които отчитат състоянието на околната среда.
44. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят опазването и устойчивото управление и използване на природните ресурси, както и опазването и устойчивото използване на биологичното разнообразие и екосистемите, включително гори, океани, крайбрежни райони, речни водоеми и други екосистеми, с оглед на предоставянето на екосистемни услуги. В съответствие с поетите международни ангажименти те ще водят борба с незаконния дърводобив и свързаната с него търговия, с деградацията на земята и горите, опустиняването, сушата и загубата на биологично разнообразие. Те ще насърчават съпътстващите ползи от устойчивото управление, включително укрепването на устойчивостта по отношение на изменението на климата и адаптирането към него. Те ще съдействат за интегрирането на устойчивостта във всички области на сътрудничеството и ще повишат значението на проблематиката за околната среда в диалога с партньорите си. ЕС и неговите държави членки ще насърчават воденето на сметки за природния капитал. Те ще подпомагат по-доброто управление и изграждането на капацитет за устойчиво управление на природните ресурси, включително предотвратяването на незаконната експлоатация на горите. Те ще насърчават и участието на заинтересованите страни по места и зачитането на правата на всички, включително на коренното население и местните общности. Те ще водят борба с браконьерството, незаконната търговия с екземпляри от дивата флора и фауна и с дървен материал, както и с незаконната експлоатация на други природни ресурси. С цел подобряване на състоянието и продуктивността на океаните те ще насърчават опазването и възстановяването на морските екосистеми, устойчивото управление на океанските ресурси и устойчивото рибарство, включително чрез по-добро управление на океаните и развитие на синята икономика.
45. ЕС и неговите държави членки ще включат околната среда и изменението на климата във всичките си стратегии в областта на сътрудничеството за развитие, включително посредством насърчаване на устойчиво равновесие между смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата. Те ще изпълняват Програмата до 2030 г. и Парижкото споразумение относно изменението на климата чрез координирани и последователни действия и ще развият в максимална степен взаимодействията. Те ще подкрепят националните стратегии, включително междууправителственото планиране и програмиране, които способстват за устойчивостта, намаляват риска от изменението на климата, допринасят за понижаването на емисиите и съответстват на изпълнението на национално определените приноси (НОП), при отчитане на предизвикателствата пред развиващите се страни, и по-специално най-слабо развитите страни и развиващите се малки островни държави. Те ще допринасят за обособяването на местни лидери в борбата срещу изменението на климата и активно ще разпространяват и разширяват обхвата на проектите за най-добри практики, включително като подпомагат платформите, в които участват множество заинтересовани страни. Правно обвързващият характер на Парижкото споразумение и изискването за изготвяне на НОП също могат да стимулират националното планиране в областта на развитието в контекста на Програмата до 2030 г.

Устойчива енергия и изменението на климата

Енергията е изключително важен фактор за развитието и заема централно място в решенията, свързани с изграждането на устойчива планета. Развиващите се страни се нуждаят от енергия, за да стимулират приобщаващия растеж и да продължават да подобряват стандарта на живот. Инвестициите в устойчива енергия могат да осигурят и подобрят достъпа до чиста вода, приготвяне на храна при добри хигиенни условия, образование и здравеопазване, а също и да създадат работни места и да подпомогнат местните предприятия по екологосъобразен начин.

ЕС и неговите държави членки ще преследват три взаимно свързани ключови цели: преодоляване на липсата на достъп до енергия; повишаване на енергийната ефективност и производството на енергия от възобновяеми източници, за да бъде постигнат устойчив баланс между енергийно производство и потребление; и принос за борбата с изменението на климата в световен мащаб в съответствие с Парижкото споразумение и свързаните с него НОП, които се представят от страните по това споразумение. ЕС и неговите държави членки ще предприемат мерки за борба с енергийната бедност, като съдействат за универсалния достъп до модерни, надеждни и устойчиви енергийни услуги на разумна цена и поставят особен акцент върху енергията от възобновяеми източници. Доставките на чиста и възобновяема енергия могат да се основават на местни инициативи и решения, свързани с производство извън електропреносната мрежа или в минимрежа, чрез които да се осигурява достъп до енергия в селските райони.

ЕС и неговите държави членки ще насърчават и поэтапното спиране на субсидиите за вредните за околната среда изкопаеми горива, стабилните и прозрачни енергийни пазари, внедряването на интелигентни мрежи и използването на цифрови технологии за устойчиво управление на енергията. Успоредно с тази ускорена стратегия ЕС ще продължи да развива дейността, която съответства на ролята му на водещ световен фактор в борбата с изменението на климата и подпомагането на усилията на трети държави да се справят с тези изменения и да извършат преход към устойчиви на изменението на климата икономики с ниски нива на въглеродни емисии.

46. Мащабът на финансовите инвестиции, необходими за осигуряването на универсален достъп до безопасни и чисти енергийни услуги, изисква ангажимента на много участници. ЕС и неговите държави членки ще активизират сътрудничеството си с всички заинтересовани страни, включително частния сектор, в областта на управлението на енергопотреблението, енергийната ефективност, производството на енергия от възобновяеми източници и разработването и трансфера на чисти технологии. Те ще спомогат за усъвършенстването на регулаторните рамки, които създават условия за конкурентен и устойчив енергиен сектор и за мобилизирането на частното финансиране. Те ще привличат допълнителни средства, включително от частния сектор и посредством иновативни инициативи и инструменти за финансиране. Подкрепата за Африка и за съседните на ЕС страни в този енергиен преход ще бъде част от рамката, която ще позволи изграждането на енергийния съюз на ЕС.

2.3. Просперитет — приобщаващ и устойчив растеж и работни места

47. Създаването на достойни работни места, особено за жените и младите хора, е от основно значение за приобщаващия и устойчив растеж. Споделеният просперитет и растеж допринасят в много голяма степен за благодействието и достойнството на хората. Приобщаващият устойчив растеж поражда дългосрочна устойчивост в страните партньори, като открива възможности за уязвимите групи от населението и тези, които са изложени на най-голям риск, да участват в създаването на блага и достойни работни места и да се ползват от тях. ЕС и неговите държави членки ще насърчават икономическите промени, при които се създават достойни работни места, увеличава се производственият капацитет, генерират се достатъчно приходи за обществените услуги и социалната закрила и се насърчават устойчиви вериги за създаване на стойност и диверсифициране, включително устойчива индустриализация. Това включва съдействие за прилагане на модели на устойчиво производство и потребление в кръгова икономика, включително нетоксични цикли при материалите, ефективно използване на ресурсите и преход към възможности за развитие с ниски нива на въглеродни емисии, които са устойчиви по отношение на климата.
48. ЕС и неговите държави членки признават ролята на микро-, малките и средните предприятия (ММСП) като фактори за устойчивото развитие и основни участници в борбата с бедността. ММСП са двигатели на растежа, заетостта, иновациите и социалното развитие. С политиката си за развитие ЕС и неговите държави членки ще подкрепят прагматични и иновативни мерки за по-активно включване на ММСП в извършването на конкретни действия по места и за реализиране на техния потенциал за промени. Те ще улесняват достъпа на ММСП до информация както в ЕС, така и в страните партньори, и ще ги приобщават към веригите за доставка и създаване на стойност, като същевременно подпомагат разрешаването на проблема с недостига на финансиране за ММСП. Те ще насърчават обмена и диалога между ММСП в ЕС и в партньорските страни или региони.

Инвестиции и търговия

Устойчивите публични и частни инвестиции са жизненоважен двигател на устойчивото развитие. Те спомагат за диверсификацията на икономиката, стимулират растежа и откриването на достойни работни места, водят до създаване на иновативни продукти и услуги, свързват икономиките на развиващите се страни с регионалните и световните вериги за създаване на стойност, насърчават регионалната интеграция и търговия и задоволяват социални потребности. Програмата до 2030 г. и Планът за действие от Адис Абеба задават рамката, в която отговорните инвестиции могат да допринесат за устойчивото развитие във всичките му измерения.

ЕС и неговите държави членки ще предприемат действия за насърчване на инвестициите, като съчетават финансирането за устойчиво развитие, техническата помощ за разработване на устойчиви проекти и привличането на инвеститори и мерки, с които да подпомогнат подобряването на икономическото управление и бизнес средата, борбата с корупцията и сътрудничеството с частния сектор. ЕС и неговите държави членки ще допринасят и за увеличаването на частните и публичните инвестиции в устойчивата на изменението на климата зелена икономика с ниски нива на въглеродни емисии.

Едно от основните средства за изпълнение на тези действия ще бъде Европейският план за външни инвестиции, който ще включва гаранции за понижаване на рисковия профил на инвестициите в развиващите се страни и мобилизиране на допълнително финансиране, по-специално от частния сектор. Той ще допринесе за постигането на целите за устойчиво развитие, като по този начин ще спомогне за преодоляване на първопричините за незаконната миграция.

Чрез търговската си политика Европейският съюз ще продължи да съдейства за това развиващите се страни, особено най-уязвимите от тях, да реализират ползите от приобщаващия растеж и устойчивото развитие, като участват по-активно в регионалната интеграция и многостранната търговска система.

49. ЕС и неговите държави членки ще способстват за създаването на по-благоприятна за бизнеса среда в развиващите се страни, която отговаря на международните стандарти и принципи на правата на човека. Те ще допринасят за подобряване на условията за развиване на приобщаваща стопанска дейност чрез оказване на подкрепа за по-устойчиви политики и регулаторни рамки, за правата на човека, включително основните трудови стандарти и изискванията за надлежна проверка, за по-благоприятни условия за предприятията, за нови бизнес модели и за увеличаване на капацитета за управление. ЕС и неговите държави членки ще стимулират широкия достъп до финансови и микрофинансови услуги, включително за жените, бедните хора и ММСП. Те ще оказват съдействие и на инициативите на частния сектор, социалните предприятия, кооперативите, жените предприемачи и младите предприемачи, с цел да се стимулират както предоставянето на услуги на местно равнище, така и приобщаващите и екологосъобразни бизнес модели. Те ще насърчават устойчивите и прозрачни обществени поръчки в полза на устойчивото развитие и ще улесняват достъпа на ММСП до обществени поръчки. Публичните инвестиции в научните изследвания и иновациите и сътрудничеството в областта на науката и технологиите също могат да спомогнат за мобилизиране на инвестиции от частния сектор и да създадат условия за приобщаващ устойчив растеж в развиващите се страни.
50. Изпирането на пари, корупцията, незаконните финансови потоци, избягването на данъци и данъчните измами продължават да бъдат спирачка за устойчивото развитие, като засягат в особено голяма степен развиващите се страни. ЕС и неговите държави членки ще работят със страните партньори за прилагането на политики на прогресивно данъчно облагане, на мерки за борба с корупцията и на политики за преразпределение на публичните разходи, както и за борба с незаконните финансови потоци, така че да се улесни достъпът на всички до качествени основни услуги.
51. ЕС и неговите държави членки ще съчетават уменията и ресурсите на частния сектор с подпомагането на търговията, търговските политики и инструменти, както и икономическата дипломация. Те ще насърчават подпомагането на търговията с оглед на изпълнението на Програмата до 2030 г. за по-адекватни мерки по отношение на потребностите на развиващите се страни от търговски и производствен капацитет. Следва да се вземат под внимание потребностите на най-слабо развитите страни и на развиващите се страни без излаз на море, за които улесняването на търговията и търговската инфраструктура са ключови фактори за развитието, а така също и на развиващите се малки островни държави.
52. ЕС и неговите държави членки ще насърчават и улесняват търговията и инвестициите в развиващите се страни в подкрепа на устойчивото развитие. ЕС ще продължи да стимулира търговията и регионалната интеграция като основни двигатели на растежа и намаляването на бедността в развиващите се страни. Чрез прилагането на стратегията „Търговията — за всички“ ЕС и неговите държави членки ще подпомагат търговските си партньори, включително посредством споразумения за икономическо партньорство, при интегрирането на устойчивото развитие на всички равнища на търговската политика. Съгласно ангажиментите за съгласуваност на политиките за развитие помощта за

развитие ще бъде използвана при необходимост, за да се гарантира, че отнасящите се до търговията и устойчивото развитие разпоредби в търговските споразумения се изпълняват и използват ефективно. ЕС и неговите държави членки ще насърчават приобщаващия и устойчив икономически растеж и ще подпомагат развиващите се страни да възприемат модели на растеж, които отчитат недостига на ресурси и действията в областта на изменението на климата. Това включва стимулиране на устойчиви вериги за създаване на стойност и на екологични и социални стандарти.

53. Частният сектор може да допринесе за изпълнението на Програмата до 2030 г. ЕС и неговите държави членки, в тясна координация с Европейската инвестиционна банка, ще работят за мобилизирането на частни ресурси за развитието, като същевременно следят за отчетността в частния сектор, в области със значителен преобразуващ потенциал за устойчивото развитие. Сред тях са устойчивото селско стопанство, безопасната и чиста енергия, интегрираното управление на водните ресурси, устойчивата инфраструктура, здравеопазването, устойчивият туризъм, зелената и кръговата икономика, телекомуникациите и цифровите технологии.
54. ЕС и неговите държави членки ще работят съвместно с частния сектор, в т.ч. организациите на работодателите и на работниците, за прилагането на отговорни, устойчиви и ефективни подходи, включително чрез социалния диалог. Помасовото възприемане на отговорни и приобщаващи бизнес модели и практики от страна на широк кръг предприятия в ЕС, които разполагат с вериги за доставки в развиващите се страни, в тясно партньорство с публичните и частните заинтересовани страни, както и развиването на лоялни, прозрачни и етични търговски връзки, включително с дребните производители в развиващите се страни, може да допринесе значително за изпълнението на Програмата до 2030 г. Международно установените стандарти за правата на човека и ангажиментите, свързани с устойчивото развитие, прозрачността и корпоративната социална отговорност, трябва да бъдат включени в бизнес моделите, в т.ч. що се отнася до публично-частните партньорства и смесеното финансиране, чрез различни средства, като например обмена на най-добри практики. Това включва гарантирането на устойчивото управление и използване на природните ресурси като минерали и дървен материал. ЕС и неговите държави членки ще продължат да оказват подкрепа за отговорните бизнес практики и отговорното управление на веригите за доставки, зачитането на правото на владение и интегрирането на правата на човека и трудовите права, финансовата почтеност, екологичните стандарти и достъпността. Те ще работят за предотвратяване на нарушенията на правата на човека и за утвърждаване на Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека. Те ще популяризират трудови стандарти, които гарантират достойни условия на труд и достойно заплащане на работниците, и по-специално нормите, определени от Международната организация на труда, както в официалния, така и в неформалния сектор, включително като подпомагат прехода от неформалната към официалната икономика и водят борба с детския труд.
55. Устойчивото селско стопанство заедно с устойчивото рибарство и аквакултури остават ключов фактор за изкореняването на бедността и за устойчивото развитие и са от основно значение за ликвидирането на глада и обезпечаването на продоволствена сигурност. Препитанието на две трети от бедните по света зависи от селското стопанство, а редица развиващи се страни остават силно зависими от търговията с ограничен брой основни продукти. Подпомагането на дребните земеделски стопани, в т.ч. семейните земеделски стопани и скотовъдите, има много важна роля, защото допринася значително за продоволствената сигурност и за борбата с ерозията на почвите и загубата на биологично разнообразие, като същевременно осигурява работни места. ЕС и неговите държави членки ще оказват подкрепа за внасяне на управленски подобрения в областта на устойчивото управление на горите, основаното на участие управление на пасищата и равнопоставен достъп до земевладение, особено за жените, при спазване на правата на местните общности и коренното население, включително обичайното земеползване и достъпа до водни ресурси. Те ще насърчават създаването на земеделски организации и кооперации, с цел да създадат условия, наред с останалото, за по-голяма производителност на семейните стопанства, за традиционните индивидуални системи за посевен материал, както и за да уредят въпроса с правата за земеползване. Те ще съдействат за повишаване на качеството на санитарните и фитосанитарните условия. ЕС и неговите държави членки ще се стремят да развият селскостопански пазари и вериги за създаване на стойност в страните партньори, които носят ползи за бедните и насърчават селскостопанската промишленост да създава работни места и добавена стойност. Това включва подкрепа за интегрирането на младите хора и овластяването на жените, както и стимулиране на научните изследвания и иновациите. Инвестициите в устойчиво селско стопанство и в хранително-вкусовата промишленост са необходими за диверсифициране на местните и регионалните производствени системи, предотвратяване на недохранването, стимулиране на ръста на производителността и създаване на достойни работни места, без да се нанасят вреди на околната среда. Значителни инвестиции на обществен и частен сектор в устойчиво селско стопанство и свързаната с него инфраструктура са необходими в много развиващи се страни, по-специално в Африка. Тези инвестиции и реформи на политиката трябва да имат отговорен и приобщаващ характер и да са от полза за местното население.
56. Устойчивите селскостопански и продоволствени системи, включително устойчивото рибарство, ще трябва да отговорят на потребностите на увеличаващото се население на света, като същевременно се следи за опазването на околната среда. ЕС и неговите държави членки ще подпомагат екологичните селскостопански практики и дейности за намаляване на загубите след прибиране на реколтата и разхищението на храните, както и тези за опазване на почвите, съхраняване на водните ресурси, спиране и предотвратяване на обезлесяването и обръщане на тенденцията в това отношение,

поддържане на биологичното разнообразие и на доброто състояние на екосистемите. Трябва да се използва потенциалът на устойчивото селско стопанство и почвите за смекчаване на последиците, свързани с парниковите газове, като същевременно се подобрява устойчивостта към последиците от изменението на климата. ЕС и неговите държави членки ще утвърждават практиките в областта на устойчивото рибарство и аквакултури и ще подпомагат борбата с незаконния риболов, замърсяването на морските води и последиците от изменението на климата.

57. ЕС и неговите държави членки ще продължат подкрепата си за информационните и комуникационните технологии в развиващите се страни като мощен фактор за приобщаващ растеж и устойчиво развитие. Цифровите технологии навлизат в развиващия се свят с беспрецедентна скорост. Все пак липсата на свързаност продължава да е основно препятствие пред развитието в много развиващи се страни, по-специално в селските и отдалечените области, особено в Африка. Нещо повече, ограничената конкуренция често може да направи така, че голяма част от населението да няма достъп до цифрови технологии или да не може да си позволи да заплати тяхната цена. ЕС и неговите държави членки ще работят за по-добро интегриране на цифровите решения в процесите на развитието и за насърчаване на използването на цифровите технологии в редица приоритетни области (например електронното управление, селското стопанство, образованието, управлението на водите, здравеопазването и енергетиката). Те ще подкрепят среда, която благоприятства цифровата икономика, чрез подобряване на свободната, отворена и сигурна свързаност и отстраняване на пречките за разгръщането на пълния ѝ потенциал за устойчиво развитие. Ще подкрепят цифровото предприемачество, включително за ММСП, за разработване на съответстващо на местните нужди съдържание и ще насърчават иновациите и създаването на достойни работни места. Те ще подкрепят също грамотността и уменията в цифровата сфера с цел да се предоставят повече възможности на хората, особено на жените и лицата в уязвимо и маргинализирано положение, да се утвърждава социалното приобщаване и да се улеснява участието им в демократичното управление и цифровата икономика.
58. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят проектирането, изграждането и експлоатацията на качествени инфраструктури и сгради с по-ефективно използване на ресурсите и по-висока енергийна ефективност. Те ще подкрепят развитието на устойчиви, взаимосвързани и сигурни транспортни мрежи и мобилност с ниски нива на емисии, както и на други устойчиви и невредящи на климата инфраструктури, например енергийни мрежи, водоснабдителни системи и системи за управление на отпадъците, с цел утвърждаване на равноправен достъп на разумни цени за всички, растеж, търговия и инвестиции. Те ще включват системно целта за намаляване на емисиите на парникови газове в инфраструктурните проекти.
59. ЕС и неговите държави членки изтъкват отново необходимостта от цялостно спазване на международните стандарти в областта на околната среда и ядрената безопасност в страните партньори.
60. ЕС и неговите държави членки ще се стремят да засилят потенциала на градовете като центрове за устойчив и приобщаващ растеж и иновации, като вземат предвид също свързаните с тях по-широки селски общности и балансираното регионално развитие. Те ще насърчават приобщаващото устойчиво градоустройство, така че да се преодолее неравенството в градската среда, като насочват вниманието върху най-нуждаещите се, включително живеещите в неформални поселища и бедни квартали. Ще подкрепят партньори за подобряване на доставките на основни услуги и осигуряване на равноправен достъп до продоволствена сигурност и достъпно и достойно жилищно настаняване на разумни цени, както и за подобряване на качеството на живот на бързо увеличаващото се градско население. В съответствие с новата програма на ООН за градовете те ще насърчават устойчиво планиране на земеползването, справедливо управление на пазарите на земя, устойчива градска мобилност и интелигентни и безопасни градове, които се ползват от възможностите на цифровизацията и технологиите. Ще насърчават приобщаващи, балансирани и интегрирани политики за териториално устройство и градоустройство, както и координация на управлението на множество равнища, така че да се изградят по-здрави връзки между селските и градските райони. Те ще изграждат способността на градовете да устояват на сътресения и ще използват възможностите за развитие на устойчива на климатичните изменения икономика с ниски нива на емисии.

2.4. Мир — мирни и приобщаващи общества, демокрация, ефективни и отговорни институции, права държава и човешки права за всички

61. ЕС и неговите държави членки ще насърчават универсалните ценности на демокрацията, доброто управление, принципите на правата държава и човешките права за всички, в качеството им на предпоставки за устойчиво развитие и стабилността, в целия спектър на партньорствата и инструментите във всякакви ситуации и във всички държави, включително чрез действия за развитие. Те ще подкрепят националните усилия, съобразени с нуждите и положението на всяко общество, с цел изграждане на устойчиви демократични държави, които са устойчиви на външни и вътрешни сътресения, и намиране на начини за преодоляване на причините за уязвимост, включително неравенството.

Добро управление, демокрация, правова държава и права на човека

Доброто управление, демокрацията и правовата държава са определящи за устойчивото развитие. Правовата държава е предпоставка за защитата на всички основни права. Ефективните институции и системи на управление, които са в състояние да отговорят на нуждите на обществото, предоставят основни услуги и насърчават приобщаващия растеж, докато приобщаващите политически процеси гарантират, че гражданите могат да търсят отговорност от публичните служители на всички равнища.

ЕС и неговите държави членки ще насърчават отговорни и прозрачни институции, включително националните парламенти, и ще утвърждават основан на участието процес на вземане на решения и обществен достъп до информация. Те ще утвърждават независими и безпристрастни съдилища и ще подкрепят предоставянето на справедливо правосъдие, включително достъп до правна помощ. Ще насърчават изграждането на капацитет за стабилни институции и управление на множество равнища, с участието на лица в уязвимо положение и лица от малцинствата чрез партньорства между националните, поднационалните и местните органи на управление и чрез използване на потенциала на цифровите решения. Ще подкрепят инициативи за борба с корупцията и за въвеждане на по-голяма прозрачност и отчетност на публичното финансиране и на предоставянето на обществени услуги.

62. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят отворено пространство, което насърчава участието на гражданското общество, приобщаващи подходи и прозрачност в процеса на вземане на решения на всички равнища. Те ще продължат да подкрепят приобщаващи, прозрачни и вдъхващи доверие избори, като предоставят своевременна подкрепа по време на целия изборен цикъл, и да утвърждават демократични и отговорни политически партии и активното участие на гражданите в целия изборен процес. Независимите мисии на ЕС за наблюдение на избори са важен инструмент за тази цел. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят и утвърждават демократичното управление, което гарантира упражняването на основните свободи, например свобода на убежденията, религията или вярата, свободата на събранията и сдруженията, включително за маргинализираните хора, и което привежда в изпълнение универсалните човешки права, били те граждански, политически, икономически, социални или културни. Те ще защитават свободата на изразяване и на мнение и ще предоставят подкрепа на независимите и плуралистични медии, които създават качествени новини, основани на факти и обективни данни.
63. ЕС и неговите държави членки ще насърчават ефективни, прозрачни, независими, отворени и отговорни правосъдни системи и ще утвърждават достъпа до правосъдие за всички — особено за бедните и хората в уязвимо положение. Това включва усилия за справяне с престъпността, включително градската престъпност и насилието в градовете, както и усилия за борба с организираната международна престъпност, свързана с трафика на оръжие, наркотици и хора.
64. Бедността, конфликтите, несигурността и принудителното разселване са дълбоко взаимосвързани и изискват последователни и всеобхватни мерки, включително като част от неделимото единство на хуманитарни действия и действия за развитие. ЕС и неговите държави членки ще разгледат първопричините за тях на всички равнища, като се започне от изключването, неравенството, продоволствената несигурност, нарушенията и неспазването на правата на човека, безнаказаността и неспазването на принципите на правовата държава и се стигне до влошаването на качеството на околната среда и изменението на климата.
65. ЕС и неговите държави членки ще използват сътрудничеството за развитие като част от пълния набор от политики и инструменти за предотвратяване, управление и помощ за разрешаване на конфликти и кризи, предотвратяване на хуманитарните нужди и изграждане на траен мир и добро управление. Изкореняването на бедността във всичките ѝ измерения продължава да заема централно място в сътрудничеството за развитие и усилията ще продължат да бъдат насочени към постигането на тази цел. ЕС и неговите държави членки ще насърчават всеобхватния подход към конфликти и кризи, като се използват по-добре стратегиите за преход и системата на ЕС за ранно предупреждение за конфликти, а вниманието се насочва главно към причините за нестабилност, безопасността на хората и отчитането на връзките между устойчивото развитие, мира и сигурността.
66. Изграждането на мира и на държавността са в основата на устойчивото развитие и следва да се осъществяват на всички равнища — от глобално до местно, и на всички етапи от цикъла на конфликта — от ранното предупреждение и предотвратяването до реагирането на кризата и стабилизирането. В контекста на сътрудничеството за развитие ЕС и неговите държави членки могат да работят и с фактори в сектора за сигурност, за да се изгради техният капацитет за осъществяването на целите на устойчивото развитие, по-специално изграждането на мирни и приобщаващи общества. ЕС и неговите държави членки ще насърчават намирането на общи решения на предизвикателствата пред сигурността и развитието, включително чрез подкрепа за демократичното управление на сектора за сигурност, неговата ефективност за гарантиране на сигурността на хората, както и изграждането на капацитет. ЕС и неговите държави членки отчитат необходимостта от предотвратяване на радикализацията, водеща до насилнически екстремизъм, и борба срещу нея,

включително чрез стимулиране на религиозната толерантност и диалога между религиите. Ще продължат да подкрепят принципа „отговорност за защита“ и предотвратяването на жестоки престъпления. Във връзка с това ЕС и неговите държави членки ще продължат да засилват сътрудничеството с ООН и с регионални и национални партньори.

67. ЕС и неговите държави членки ще допринасят за реформиране на сектора за сигурност, с което може да се спомогне за установяването на реален демократичен контрол и отговорност, за подобряване на сигурността на хората, устойчиво развитие и изкореняване на бедността. Реформата на сектора за сигурност трябва да бъде съобразена с потребностите на страните партньори по отношение на сигурността и да се основава на ясна и трайна национална ангажираност.
68. Държавите, които са нестабилни или са засегнати от конфликт, се нуждаят от специално внимание и от траен международен ангажимент, за да постигнат устойчиво развитие. Целите за изграждане на държавността и мира са от основно значение за развиването на национален капацитет за пълно интегриране на икономическите, социалните и екологичните проблеми към проблемите на сигурността и развитието. В рамките на помощта за развитие ЕС и неговите държави членки ще обърнат специално внимание на нестабилните и засегнати от конфликти държави и ще предоставят подкрепа на най-уязвимите. Като утвърждават и защитават правата на човека, демокрацията, принципите на правовата държава и доброто управление, те проактивно ще допринасят за стабилността и сигурността, както и за устойчивостта. Ще интегрират в работата си чувствителност по отношение на конфликтите, така че да се гарантира максимално положително въздействие за мира. Ще насърчават прозрачността, отчетността и достъпа до правосъдие, като си партнират с всички заинтересовани страни за предотвратяването на конфликти и процесите на опазване и укрепване на мира. Ще подкрепят правосъдието в условия на преход чрез специфични за съответния контекст мерки, насочени към утвърждаване на истината, справедливостта, обезщетяването и гаранциите за недопускане на повторно нарушение. Изграждането на стабилност изисква осигуряване на преход между разрешаването на конфликти и дългосрочните процеси на реформи, както и изграждане на доверие между правителство и население, включително чрез бърз старт за предоставянето на услуги. Във връзка с това ЕС и неговите държави членки ще възобновят партньорствата с квалифицирани регионални партньори. Успехът на интервенциите, свързани с мира и сигурността, зависи по-специално от сътрудничеството с местните участници и тяхната ангажираност с процеса. От полза би било осъществяването на взаимно обучение между нестабилните и засегнати от конфликти държави. ЕС и неговите държави членки ще разгледат всички аспекти, свързани с предотвратяването и реагирането на прояви на сексуално насилие и насилие, свързано с пола, в конфликтни и следконфликтни ситуации, и ще подкрепят жените като положителен фактор в предотвратяването и разрешаването на конфликти, в мерките за помощ и възстановяване и в изграждането на устойчив мир.
69. ЕС и неговите държави членки ще осъществяват сътрудничество за хуманитарни цели и сътрудничество за развитие по последователен и допълващ се начин, с което активно ще допринасят за изграждането на устойчивостта на отделния човек, общността, обществото и държавата, за борбата с крайната бедност, за предотвратяването и преодоляването на кризи, намаляване на хроничната уязвимост и изграждане на самостоятелност. Устойчивите решения изискват подходи с участието на множество заинтересовани страни, намеса на различни равнища и дългосрочна визия. Това означава засилване на връзката между подпомагане, възстановяване и развитие, включително чрез задълбочен обмен на информация, координация на донорите и съвместен анализ на пропуски, рискове и уязвимости, както и обща визия за стратегическите приоритети на възможно най-ранен етап. ЕС и неговите държави членки ще гарантират ранно ангажиране и тясно сътрудничество между действащите в областта на политиката и действащите в областта на развитието още от самото начало, така че да се допълват и доразвиват спешните действия и интервенциите за ранно възстановяване, осъществявани от хуманитарните организации. Това ще става по начин, който да осигури спазване на хуманитарните принципи в съответствие с международното хуманитарно право.
70. ЕС и неговите държави членки ще увеличат усилията си за изграждане на устойчивост и адаптивност към промените, в съответствие наред с другото с Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия за периода 2015—2030 г. и Парижкото споразумение относно изменението на климата. Подпомагането на хората и общностите да бъдат по-добре подготвени, намаляването на излагането и уязвимостта им на рискове, както и засилването на тяхната способност да издържат и да се възстановят от стресените и бедствията са от ключово значение за намаляване на неблагоприятните въздействия и предотвратяване на загубата на живот и на поминък. ЕС и неговите държави членки ще включват оценки на риска и анализ на пропуските в своите програми за сътрудничество за развитие. Те ще продължат също и да изграждат готовност за реагиране на трансгранични заплахи за здравето в съответствие с Международните здравни правила, по-специално чрез изграждане на капацитета на националните и регионалните здравни системи и подобряване на обмена на информация. Въз основа на извлечените поуки от световните здравни кризи ЕС и неговите държави членки ще продължат да насърчават междусекторните инициативи на международно, регионално и местно равнище и ще поставят укрепването на хоризонталните здравни системи в основата на програмирането за развитие в областта на здравеопазването.
71. Миграцията, устойчивото развитие и стабилността са силно свързани помежду си. ЕС и неговите държави членки са поели ангажимент за координирани действия за преодоляване на първопричините за незаконната миграция и насилственото разселване, например конфликти, нестабилност на държавата, несигурност и маргинализация, бедност, продоволствена несигурност, неравенство и дискриминация, както и влошаване на околната среда, включително изменение на климата. Те ще утвърждават правата на човека и достойнството на хората, изграждането на демокрация,

доброто управление и принципите на правовата държава, социалното приобщаване и сближаване, икономическите възможности с достойни работни места и чрез ориентирани към хората предприятия и политическо пространство за гражданското общество. Ще се борят и срещу контрабандата на мигранти и трафика на хора, които са източници на нестабилност. От решаващо значение е изграждането на силни партньорства с държавите на произход, транзитно преминаване и местоназначение с устойчиви дългосрочни политики, насочени към различните измерения на предизвикателството.

3. ПАРТНЬОРСТВО — РОЛЯТА НА ЕС КАТО ДВИЖЕЩА СИЛА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ДО 2030 г.

72. Наред с признанието, че всяка държава носи основната отговорност за собственото си икономическо и социално развитие, Програмата до 2030 г. трябва да бъде изпълнена от всички държави и всички заинтересовани лица в условия на партньорство. Развитието разширява своя обхват, като включва все повече и нови участници. Парламентите, политическите партии, регионалните и местните власти, научноизследователските институти, благотворителните организации, кооперациите, частният сектор и гражданското общество са партньори, способстващи обхващането на най-уязвимите и маргинализирани хора. Насърчаването и застъпването за пространство, в което тези участници в процесите на развитието могат да действат безопасно, е от решаващо значение за постигане на устойчиво развитие.

3.1. По-добра съвместна работа

73. В отговор на глобалните предизвикателства ЕС и неговите държави членки ще подобрят още повече начините си на сътрудничество, включително чрез по-добра съвместна работа, като отчитат в сравнителен план съответните си предимства. Това включва подобряване на ефективността и въздействието чрез повече координация и съгласуваност, чрез прилагане на принципите за ефективност на развитието и чрез осигуряване на сътрудничество за развитие, като част от съвкупността от вътрешни и външни действия за подпомагане на изпълнението на Програмата до 2030 г. За да бъде по-ефективна в постигането на определените цели и съответстваща на основната цел за изкореняване на бедността, политиката на ЕС за развитие следва да бъде адаптивна и способна да реагира на променящите се нужди, кризи и приоритети.
74. ЕС и неговите държави членки ще координират и развият общи позиции на международни форуми по въпроси, свързани с политиката на развитие. Това ще увеличи колективното влияние на ЕС и държавите членки и ще допринесе за по-ефективни многостранни обсъждания.
75. На равнището на отделните държави ЕС и неговите държави членки ще подобряват съвместното планиране на сътрудничеството за развитие с цел засилване на колективното си въздействие чрез обединяване на ресурси и капацитет. Съвместното планиране следва да се насърчава и укрепва, като същевременно остане доброволно, гъвкаво, приобщаващо и съобразено с обстоятелствата на съответната държава, както и да позволява замяната на програмни документи на ЕС и на държавите членки с документи на ЕС в областта на съвместното планиране. Участието, ангажираността и поемането на отговорност от страната партньор е от съществено значение за този процес. Съвместното планиране следва да се ръководи от стратегията за развитие на съответната страна партньор и да е съобразено с нейните приоритети в областта на развитието. ЕС и неговите държави членки ще работят заедно за разработване на стратегически действия, основани на споделени знания, добавена стойност, извлечени поуки и съвместен анализ на обстоятелствата в съответната държава, включително бедността и устойчивостта, както и на цялостните отношения на държавата с ЕС. В процеса на работа те ще вземат предвид наличните средства за финансиране на развитието, в съответствие с Програмата за действие от Адис Абеба. Освен това ЕС и неговите държави членки ще се стремят към по-добра координация и взаимодействия в нестабилни и засегнати от конфликти държави, включително чрез съвместни процеси на планиране и съвместен анализ на конфликта. Това ще допринесе и за новия курс за поемане на ангажименти в нестабилни държави.
76. Засиленото осъществяване на съвместни ответни действия на ЕС, произтичащи от съвместно програмиране на равнище ЕС, може да осигури по-голямо въздействие и видимост за ЕС и неговите държави членки по места. Този подход ще спомогне за обединяване на ресурсите, намаляване на разпокъсаността и повишаване на ефективността. Рамките за съвместен мониторинг и резултати ще бъдат основни елементи на ответните действия за запазване на набраната скорост, поддържане на информиран диалог и повишаване на взаимната отчетност. Съвместното програмиране следва да бъде отворено и за други подходящи донори и международни участници, когато това бъде счтено за уместно на национално равнище от представителствата на ЕС и на държавите членки.
77. Освен това винаги, когато е подходящо, ЕС и неговите държави членки ще се стремят да предоставят подкрепа на страните партньори чрез съвместно изпълнение. Съвместното изпълнение е начин за насърчаване на по-съгласувана, ефективна и координирана подкрепа на ЕС, основаваща се на общи цели в определени сектори или на специфични междусекторни теми и съобразена с характерните за страната условия. Съвместното изпълнение ще бъде основано на съвместни анализи, съобразено с наличните ресурси и наблюдавано и оценявано съвместно. Съвместното изпълнение може да се осъществява на национално, регионално или световно равнище и може да бъде свързано с други области на външната дейност според случая.

78. Съвместното изпълнение ще бъде приобщаващо и отворено за всички партньори от ЕС, които са съгласни и могат да допринесат за една обща визия, включително агенциите на държавите членки и техните финансови институции за развитие, частния сектор, гражданското общество и академичните среди. Това би могло, когато бъде счтено за подходящо, да включва и други правителства, споделящи същите възгледи, ООН и други международни и регионални организации и финансови институции. Съвместното изпълнение може да включва различни финансови условия, например съфинансиране и делегирано сътрудничество, както и нефинансови средства за изпълнение, и следва да се основава на сравнителните предимства на различните участници и на обмен на добри практики. Във връзка с това ЕС и държавите членки ще продължат да се ползват от и да споделят опита на всички държави членки, включително опит от прехода.
79. Програмирането за развитие на географски или тематичен принцип ще следва многогодишен подход. В сътрудничеството си за развитие ЕС и неговите държави членки ще се възползват от различни и допълващи се механизми (например помощи по проекти, подкрепа по секторни програми, обща или секторна бюджетна подкрепа) и от начините на предоставяне на помощта (включително туининг, техническа помощ и изграждане на капацитет), в зависимост от това кое е най-подходящо за всяка държава предвид нейните способности, нужди и постижения, като се отчитат конкретните ситуации.
80. ЕС и неговите държави членки, когато е уместно, ще търсят и възможности за обединяване на ресурсите и за бързо и гъвкаво вземане на решения и изпълнение, така че да се постига максимално въздействие, ефективност и видимост на сътрудничеството на ЕС в областта на развитието, насочено към осъществяването на целите за устойчиво развитие, посредством инициативи, и по-специално доверителните фондове на ЕС, предназначени за дейности при извънредни ситуации, след извънредни ситуации или тематични дейности, които могат да осигурят възможности за ефективни съвместни действия от страна на ЕС, държавите членки и други партньори в областта на развитието. Те следва да осигурят административна ефективност и добавена стойност, както и да бъдат приобщаващи чрез ангажиране на всички донори, включително малките донори. Комисията ще гарантира прозрачност чрез предоставяне, наред с другото, на редовна информация на Европейския парламент и на Съвета, както и чрез подходящото им участие в съответните управленски структури, в съответствие с приложимото законодателство на ЕС. Доверителните фондове ще прилагат пълния набор от принципи за ефективност на развитието и ще бъдат съгласувани с приоритетите за дългосрочно развитие, националните стратегии и стратегиите на ЕС за отделните държави, както и други подходящи инструменти и програми.
81. Координираната работа на ЕС и неговите държави членки в областта на бюджетната подкрепа ще спомогне за насърчаване на усилията за изпълнение на ЦУР в страните партньори, подобряване на макроикономическото положение и управлението на публичните финанси, както и за подобряване на бизнес средата. Бюджетната подкрепа и подкрепата от желаещите да участват, ако има такива, ще бъде използвана за укрепване на партньорствата с развиващите се страни, политическия диалог с тях, тяхната ангажираност и взаимната отчетност, на основата на споделени принципи, цели и интереси и в отговор на политическите, икономическите и социалните особености на страните партньори. Бюджетната подкрепа ще бъде прилагана в съответствие с принципите за ефективност на развитието, когато условията са подходящи за това и са налице ефективни системи за контрол на управлението, и ще бъде съпътствана от развитие на капацитета и пренос на знания и експертен опит. По този начин тя ще допълва усилията на развиващите се страни да събират повече средства и да ги изразходват по-добре в подкрепа на устойчивото развитие, както и да насърчават приобщаващия растеж и създаването на работни места, изкореняването на бедността, намаляването на неравенството и мира в обществата. Бюджетната подкрепа може да допринесе и за справянето с причините за нестабилността и да насърчава стабилността и изграждането на държавни структури в държави в ситуация на нестабилност или на преход.
82. Смесеното финансиране с безвъзмездни средства и заеми, като начин за привличане на допълнително частно финансиране, е друго важно средство за изпълнение на Програмата до 2030 г. Смесеното финансиране обхваща всички региони на външно сътрудничество на ЕС в сектори като енергийната, транспортната и водната инфраструктура, подкрепата за малките и средните предприятия, социалните сектори и околната среда. Ще бъде необходим по-категоричен ангажимент на частния сектор, като се използват иновативни финансови инструменти с цел привличане на повече частно финансиране за устойчиво развитие, включително за действия в областта на климата. Като се осигурява допълняемост и се поставя акцент върху потребностите по отношение на развитието, смесеното финансиране ще бъде използвано за повишаване на ефективността и преодоляване на неефективността на пазара, като същевременно се ограничават нарушенията на пазара. Смесеното финансиране ще насърчава корпоративната социална отговорност, включително чрез прилагането на съответните международно признати насоки, принципи и инструменти. Смесеното финансиране е важен компонент от Европейския план за външни инвестиции. Тясното партньорство с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и други финансови институции на държавите членки ще бъде ключова характеристика на дейностите на ЕС със смесено финансиране. Ще бъдат привлечени за участие и други международни финансови институции.

3.2. Стимулиране на по-силни и по-приобщаващи многостранни партньорства

83. По-солидните партньорства са в основата на подхода на ЕС към изпълнението на ЦУР. ЕС и неговите държави членки ще работят в по-тясно сътрудничество с всички имащи отношение заинтересовани страни за насърчаване на изпълнението на Програмата до 2030 г. и за укрепване на капацитета им за демократична ангажираност. Парламентите и политическите партии, регионалните и местните власти трябва да изпълняват пълноценно съответните си функции, включително тези за контрол, заедно с националните правителства, и трябва да участват активно в процеса на вземане на решения. Това включва и важната роля на националните и регионалните парламенти в законодателството, утвърждаването на бюджетите и търсенето на отговорност от правителствата.
84. Националните правителства носят основната отговорност за изпълнението на Програмата до 2030 г. По отношение на страните партньори ЕС и неговите държави членки отново ще поставят акцент върху ангажираността на държавата, партньорството и диалога, с цел да се допринесе за по-висока ефективност. Те ще предоставят подкрепа за цялостно и приобщаващо планиране в развиващите се страни, което да е основано на национални и поднационални стратегии, програми и бюджети за развитие; Ще насърчават открит диалог на правителствата с всички заинтересовани страни по време на етапите на вземане на решения, планиране, изпълнение и преразглеждане. Тези процеси ще помогнат на националните правителства да направят оценка на наличните начини за изпълнение, да установяват пропуски и да избират подходящи области за развитие и друг вид международно сътрудничество.
85. Някои от основните цели ще бъдат да се изгради капацитетът на развиващите се страни за изпълнение на Програмата до 2030 г. на местно, регионално и национално равнище, да се стимулира благоприятстваща участието политическа среда, по-специално за най-маргинализираните общности, и да се подкрепят усвояването на поуки и обменът на знания. Това ще включва подкрепа за мобилизирането и ефективното използване на национално публично финансиране, което несъмнено представлява най-големият и най-стабилният източник на финансиране за устойчиво развитие. Това ще включва също така насърчаване на системите за електронно управление за ефикасно събиране на данъци и прозрачност при използването на публични средства. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят изграждането на капацитет за национални рамки за мониторинг, събиране, разбивка и анализ на качествени данни, включително чрез цифрови средства за мониторинг, както и за съгласуваност на политиките за устойчиво развитие.
86. Постигането на по-голямата част от ЦУР зависи много от активното участие на местните и регионалните власти. ЕС и неговите държави членки ще подкрепят реформите за прозрачност, отчетност и децентрализация, когато е уместно, така че на регионалните и местните органи да се предоставят възможности за по-добро управление и по-добро въздействие върху развитието, и да се намерят по-добри решения за преодоляване на неравенствата в самите държави. Те ще подкрепят процесите в помощ на ефективното взаимодействие на хората с местното управление на всички етапи от планирането и изпълнението на политиките и ще засилват сътрудничеството си с местните и други поднационални органи, включително чрез децентрализирано сътрудничество.
87. За успешното изпълнение на Програмата до 2030 г. е необходимо и изграждане на по-солидни партньорства не само между правителствата. ЕС и неговите държави членки ще разширят партньорствата с частния сектор, гражданското общество, включително синдикални организации и организации на работодателите, многостранни и регионални организации, академичните среди, диаспорите и съответни други заинтересовани страни. Те ще продължат да подкрепят изграждането на капацитета за тези участници, така че те да могат да играят пълноценна роля при създаването, изпълнението, наблюдението и оценяването на устойчиви стратегии за развитие.
88. ЕС и неговите държави членки ще задълбочат своите партньорства с организациите на гражданското общество в подкрепа на устойчивото развитие. Те ще насърчават осигуряването на поле за действие и благоприятна среда за организациите на гражданското общество, с пълноценно публично участие, така че да им се даде възможност да изпълняват функциите си на независими застъпници, изпълнители и фактори на промяната, в образователните дейности и повишаването на осведомеността по въпросите на развитието, както и в наблюдението и търсенето на отговорност от властите. Ще подкрепят поетите от организациите на гражданското общество ангажменти за ефективно, прозрачно, отговорно и ориентирано към резултатите сътрудничество за развитие.
89. ЕС и неговите държави членки признават ключовата роля на частния сектор като двигател за дългосрочно устойчиво развитие и нуждата от ангажиране с него чрез структуриран диалог и споделени цели за развитие. ЕС и неговите държави членки ще разработят практически договорености за партньорство, които са основани на сътрудничество и прозрачност и са отворени за участието на предприятия, граждани и други заинтересовани страни. Те ще подпомагат устойчивите и етичните бизнес практики и ще създават стимули за инвестиции на частния сектор в глобалното устойчиво развитие.

90. ЕС и неговите държави членки ще укрепват партньорствата си с многостранни организации, включително системата на ООН, Международния валутен фонд, Групата на Световната банка, регионалните банки за развитие, Г-7, Г-20, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и други регионални и многостранни институции. Те ще ги насърчават да съобразят стратегическото си планиране и оперативни дейности с Програмата до 2030 г. и ще насърчават взаимната и координирана подкрепа при изпълнението ѝ, в пълно съответствие с националните стратегии за устойчиво развитие. За да се подобри ефективността на ООН и системата на ООН в областта на развитието, ЕС и неговите държави членки ще насърчават реформите и полезните взаимодействия в рамките на ООН, както на централно равнище, така и на равнището на отделните държави, с цел да се гарантира способността на ООН за единни действия. ЕС и неговите държави членки ще насърчават участието на развиващите се страни в управлението на многостранните организации.

3.3. Адаптиране на партньорствата за развитие, така че да отразяват способностите и потребностите

91. Сътрудничеството за развитие ще продължи да се осъществява съобразно специфичните за отделната държава или регион условия, като се основава на потребностите, стратегиите, приоритетите и ресурсите на съответните партньори. ЕС и неговите държави членки ще си сътрудничат с развиващите се страни по все по-диверсифициран и съобразен с конкретните обстоятелства начин. Партньорствата следва да включват сътрудничество за развитие и финансова помощ, но обхващат и редица стратегии, политики и инструменти, така че да отразяват нарастващото многообразие на условията в развиващите се страни.
92. При пълно зачитане на приоритетите на отделните държави членки, ЕС и неговите държави членки ще насочат сътрудничеството за развитие там, където потребностите са най-големи и където може да се постигне най-силно въздействие, по-специално към най-слабо развитите и нестабилните и засегнати от конфликти държави. Значителна и все по-голяма част от най-бедното население в света живее в тези държави, предимно в Африка, а те имат най-малък потенциал да получат финансиране и най-голям недостиг на средства за постигане на ЦУР. В бъдеще те ще продължат да зависят в голяма степен от международно публично финансиране. Международните публични финансови потоци при най-добри преференциални условия, особено безвъзмездните средства, следва да бъдат пренасочени в по-голяма степен към най-нуждаещите се държави, включително към държавите в нестабилно положение. ЕС и неговите държави членки ще обърнат внимание на специфичните предизвикателства пред държавите, преминаващи от статут на държава с ниски доходи към статут на държава със средни доходи.
93. ЕС и неговите държави членки ще участват в сътрудничество за развитие, политически диалог и партньорства с държавите със средни доходи по отношение на устойчивото развитие, изкореняването на бедността, продължителните бежански кризи и други общи интереси. Те ще съчетават политическо сътрудничество, сътрудничество в областта на сигурността, икономиката, науката, техниката и технологиите и финансово сътрудничество, по целесъобразност. В рамките на диалозите относно публичната политика и реформи ще се отчита многообразието на държавите със средни доходи, ще се насърчават взаимните интереси и ще се набелязват общите приоритети, партньорства и принципи на сътрудничеството. Те ще подпомагат изпълнението на ЦУР, които представляват обща и интегрирана рамка за сътрудничество, като насочват вниманието си и към световните обществени блага и глобалните предизвикателства.
94. В много държави със средни доходи все още е голям броят на хората, живеещи в бедност, и често са налице много високи равнища на неравенство и социално изключване. Основен акцент в ангажираността с държавите със среден доход ще бъде да се гарантира, че никой не е изоставен, чрез действия за премахване на бедността, както и на формалните и неформалните пречки за социално приобщаване, чрез създаването на богатство и справедливото му преразпределение. ЕС и неговите държави членки ще разгледат и необходимостта да се ускори и подпомогне насърчаването на модели на устойчиво производство и потребление, намаляването на отпадъците, отговорното управление на химикалите и ефективното използване на ресурсите. ЕС и неговите държави членки ще работят за обмен на опит и за улесняване трансфера на технологии и обмена на добри практики, включително чрез създаване на бизнес платформи за ММСП, за насърчаване на отговорното инвестиране и финансовата реформа в полза на енергията от възобновяеми източници, за устойчиво управление на природните ресурси и насърчаване на доброто управление, принципите на правата държава и правата на човека.
95. Освен това ЕС и неговите държави членки ще разработят иновативна ангажираност с по-напредналите развиващи се страни, включително в рамките на финансовото сътрудничество и извън него, тъй като тези страни се нуждаят от по-малко или никакви преференциални форми на подпомагане. Тези държави са от ключово значение за изпълнението на Програмата за 2030 г. и, в качеството им на големи икономики, тяхното въздействие върху глобалните обществени блага и предизвикателства, включително изменението на климата, става все по-значимо.

Иновативно ангажиране с по-напредналите развиващи се страни

По-напредналите развиващи се страни оказват значително въздействие и влияние в своите региони, включително в качеството си на източници на регионална стабилност. Сътрудничеството им с други развиващи се страни бързо се разширява и представлява важен дял от общия обем на международното сътрудничество.

ЕС и неговите държави членки ще развият нови партньорства с по-напредналите развиващи се страни, така че да се стимулира изпълнението на Програмата до 2030 г. чрез разширяване на сътрудничеството. В основата на тези партньорства стои диалогът относно публичната политика и реформи. В рамките на свързаните с политиките диалози ще се насърчават взаимните интереси и ще се набелязват общи приоритети, партньорства и принципи за сътрудничеството за изпълнение на ЦУР, които представляват обща и интегрирана рамка за сътрудничество. Тези нови партньорства ще насърчават обмена на добри практики, техническата помощ и обмена на знания. Освен това ЕС и неговите държави членки ще работят с тези държави за утвърждаване на сътрудничеството „Юг—Юг“ и тристранното сътрудничество в съответствие с принципите за ефективност на развитието.

96. Регионалните споразумения, рамки, стратегии, партньорства и политики по отношение на всички развиващи се страни ще се ръководят от Консенсуса и ще бъдат основани на общи цели, принципи и ценности. Те ще подпомагат изпълнението на Програмата до 2030 г. на регионално равнище със страните партньори, включително в Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, както и в Латинска Америка и Азия.
97. Консенсусът ще насочва и действията на ЕС в развиващите се страни в съседните региони съгласувано и в съответствие с европейска политика за съседство. ЕС и неговите държави членки ще използват съчетание от инструменти в своята политика за съседство, съгласувано с други действия на ЕС по Програмата до 2030 г.

4. ЗАСИЛВАНЕ НА ПОДХОДИТЕ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЕС**4.1. Мобилизиране и ефективно използване на всички начини за изпълнение**

98. За да отразят рамката, определена в плана за действие от Адис Абеба и Програмата до 2030 г., ЕС и неговите държави членки трябва да адаптират своя подход за мобилизиране и ефективно използване на всички средства за изпълнение, включително чрез иновативни механизми за финансиране. За това е нужно вниманието отново да се съсредоточи върху създаването на благоприятна и стимулираща участието политическа среда на всички равнища. Това включва мобилизиране и ефективно използване на национално и международно публично финансиране, мобилизиране на националния и международния частен сектор, укрепване на капацитета на страните партньори, така че да се постигне промяна, която да стимулира търговията и инвестициите, да насърчава науката, технологиите и иновациите, както и да способства за намиране на решения за предизвикателствата и използване на положителните последици от миграцията.
99. ЕС и неговите държави членки ще работят със страните партньори за насърчаване на разумна политическа среда за изпълнението на Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. Те ще подкрепят капацитета на държавите за формулиране и изпълнение на приобщаващи национални политики за устойчиво развитие и рамки за резултатите, както и за повишаване на отчетността и отзивчивостта спрямо гражданите. Ще насърчават политики, свързващи публичните и частните действия в интерес на развитието с благоприятна среда за приобщаващ устойчив растеж и справедливото му разпределение чрез националните бюджети. Ще планират сътрудничеството си за развитие с оглед на укрепването на собствените способности на държавите за изпълнение на Програмата до 2030 г. и за посрещане на потребностите и стремежите на хората.
100. ЕС и неговите държави членки ще поставят по-силен акцент върху генерирането на допълнителни национални ресурси за устойчиво развитие в страните партньори. Това ще включва насърчаване на мобилизирането на национални ресурси, насърчаване на условия за увеличаване на националните частни потоци, засилване на международната търговия като двигател за развитие и борба с незаконните финансови потоци.

Мобилизиране и използване на националните ресурси

По-добрата мобилизация на националните ресурси е в основата на усилията на всички правителства за постигане на приобщаващ растеж, изкореняване на бедността и устойчиво развитие. Тя увеличава предвидимостта и стабилността на финансирането за целите на устойчивото развитие и намалява зависимостта от помощи. Съчетана със солидно управление на публичните разходи, тя води до повече обществени блага и услуги там, където са нужни, укрепвайки социалния договор между правителството и гражданите.

ЕС и неговите държави членки ще насърчават ефективното и ефикасно мобилизиране и използване на ресурси, включително чрез инициативи като подхода „Повече приходи, по-разумни разходи“. Те ще съсредоточат вниманието си върху отклонението от данъчно облагане, избягването на данъци и незаконните финансови потоци, както и върху ефикасността, ефективността и справедливостта на данъчните системи и финансирането на социалната закрила. ЕС и неговите държави членки подпомагат също Данъчната инициатива от Адис Абеба и работата на ОИСР/Г-20 по преодоляване на свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби, включително чрез докладване по държави и обмен на данъчна информация, така че да се гарантира, че дружествата заплащат данъци, които съответстват на търговските им дейности и печалби. Те подкрепят участието на развиващите се страни в глобалното управление на данъците и съответните международни дискусии и процеси на определяне на стандарти, включително в Световния форум относно прозрачността и обмена на информация за данъчни цели и дискусиите на Г-20/ОИСР. Те се ангажират да се стремят към постигане на съгласуваност между своите данъчни политики и ефекта от тях върху развиващите се страни.

101. Националните публични финанси са от решаващо значение за изпълнението на Програмата до 2030 г. във всички държави. ЕС и неговите държави членки ще засилят подкрепата за развиващите се страни в усилията им за укрепване на мобилизирането на приходи, управление на дълга и на публичните разходи, развиване на данъчните системи, повишаване ефикасността и ефективността на публичните разходи и постепенно спиране на субсидиите за вредните за околната среда изкопаеми горива. Официалната помощ за развитие продължава да играе важна роля, допълвайки усилията на държавите, особено на най-бедните и най-уязвимите, да мобилизират ресурси на национално равнище. ЕС и неговите държави членки могат да допринесат за подобряване на ефикасността на публичните инвестиции в страните партньори, като подкрепят рамката за макроикономическа и фискална стабилност, разумните секторни политики и реформи, общите годишни и средносрочни бюджетни рамки и системите за разумно управление на публичните финанси, включително прозрачни и устойчиви обществени поръчки.
102. ЕС и неговите държави членки са щедри донори на сътрудничество за развитие, като през последните години са предоставили повече от половината ОПР в света. Въпреки че ОПР е малка в количествено отношение за развиващите се страни като цяло, тя е основен източник на финансиране за най-бедните и най-слабо развитите държави, на които липсва вътрешен капацитет за привличане на финансиране от други източници. ОПР може да допринесе за привличане и на други средства за изпълнение, по-специално вътрешно публично финансиране и инвестиции от частния сектор, но също така и в областта на науката, технологиите и иновациите.
103. ЕС е поел колективен ангажимент да предостави 0,7 % от брутният национален доход (БНД) под формата на официална помощ за развитие във времевата рамка на Програмата до 2030 г. За насочване на ресурсите там, където има най-голяма необходимост, особено към най-слабо развитите държави и нестабилните и засегнати от конфликти държави, ЕС също така се ангажира да постигне колективно целта от 0,15 % — 0,20 % ОПР/БНД за най-слабо развитите държави в краткосрочен план и да достигне 0,20 % от ОПР/БНД за най-слабо развитите държави в сроковете по Програмата до 2030 г. Наред с това ЕС и неговите държави членки осъзнават особените предизвикателства, пред които са изправени развиващите се страни в Африка. Във връзка с това ЕС подчертава, че е важно да се насочва ОПР към този континент при пълно зачитане на приоритетите на отделните държави членки в областта на помощта за развитие. ЕС и неговите държави членки потвърждават отново индивидуалните и колективните си ангажименти по отношение на ОПР и ще предприемат реалистични и доказуеми действия за изпълнението им. Те ще продължават да наблюдават напредъка и ще изготвят ежегодни доклади, за да дадат възможност за прозрачност и публична отчетност.
104. Освен това ЕС и неговите държави членки ще продължат да увеличават мобилизирането на финансиране за борба с изменението на климата като част от глобалните усилия, по-специално чрез предоставяне на категорична подкрепа на развиващите се страни за смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към него, в съответствие с ангажиментите по линия на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата и Парижкото споразумение. Те отчитат необходимостта от активизиране на работата и финансирането на приспособяването в областта на изменението на климата и ограничаването на глобалното затопляне, включително чрез своите външни политики и политики за сътрудничество за развитие. Те ще се стремят да укрепват и увеличават съгътстващите ползи за климата в програмите за сътрудничество за развитие. ЕС и неговите държави членки са се ангажирали да мобилизират

своя дял от целта на развитите държави за съвместно мобилизиране на 100 милиарда щатски долара годишно до 2020 г. и в периода до 2025 г. за смекчаване на последиците и адаптиране от широк кръг източници, инструменти и канали. ЕС и неговите държави членки ще продължат политическия диалог с цел нарастване на поетите задължения за финансиране от други донори.

105. ЕС и неговите държави членки ще продължат да правят необходимото за това ОПР да бъде добре насочена и използвана стратегически и съгласувано по отношение на други средства за изпълнение от всякакви източници. Във връзка с това ЕС ще се ангажира с инициативи за по-добро измерване на пълния спектър на финансирането за развитие, например предложената от ОИСР мярка относно общата официална подкрепа за устойчиво развитие.
106. Сътрудничеството за развитие ще подкрепя страните партньори да създават приобщаващ растеж чрез участието си в световната търговия и ще укрепва приноса на търговската политика на ЕС за устойчивото развитие. Сътрудничеството за развитие ще спомогне за утвърждаване на включването в търговските споразумения на глави за търговията и устойчивото развитие и прилагането им, увеличен преференциален достъп за уязвимите страни до пазара на ЕС и подкрепа за справедлива и етична търговия, както и за по-нататъшно развиване на политики за гарантиране на отговорно управление на веригите за доставки. Това включва подкрепа за прилагането на споразуменията за икономическо партньорство и споразуменията за свободна търговия с развиващите се страни, както и на едностранни преференции, например безмитния и освободен от квоти достъп до пазара на ЕС, който се предоставя на най-слабо развитите държави в рамките на инициативата „Всичко освен оръжие“. По-доброто координиране на програмите за помощ и сътрудничество в тези области ще позволи на ЕС да използва възможностите и да превърне по-тесните търговски отношения в инструмент за популяризиране сред нашите търговски партньори на тази основана на ценности програма.
107. ЕС и неговите държави членки ще насърчават прилагането на други начини за изпълнение, включително тези на науката, технологиите и иновациите. Те ще се стремят да увеличат максимално възможностите, предоставяни от науката, технологиите и иновациите, за да търсят нови решения на глобалните предизвикателства, като вземат предвид работата на механизма за улесняване на технологиите, технологичната банка за най-слабо развитите държави и други имащи отношение организации. Те ще продължат да инвестират в научни изследвания и развойна дейност във и за развиващите се страни, включително за подобряване на националните системи за иновации. Те ще се стремят към увеличаване на измеримите въздействия върху напредъка към постигането на ЦУР чрез подход за отговорни научни изследвания и иновации, включително отворен достъп до научноизследователските резултати и данните за публично финансирани проекти и образование в научната област.

4.2. Съгласуваност на политиките за развитие за постигане на ЦУР

108. Устойчивото развитие е в основата на европейския проект и е трайно залегнало в Договорите, включително що се отнася за външната дейност на ЕС. ЕС и неговите държави членки са ангажирани с осигуряване на развитие, което отговаря на нуждите на настоящето, без да се компрометира способността на бъдещите поколения да удовлетворяват собствените си потребности. Спазването на принципа на съгласуваност на политиките за устойчиво развитие, заложен в Програмата до 2030 г., изисква да се отчита въздействието на всички политики върху устойчивото развитие на всички равнища — национално, в рамките на ЕС, в други държави и на световно равнище.
109. ЕС и неговите държави членки заявяват отново ангажимента си за постигане на съгласуваност на политиките за развитие, което изисква да се вземат предвид целите на сътрудничеството за развитие в политиките, които е вероятно да засегнат развиващите се страни. Това е основен елемент от стратегията за постигане на ЦУР и важен принос към пошироката цел за съгласуваност на политиките за устойчиво развитие. Програмата до 2030 г. дава на ЕС и неговите държави членки нов заряд за формулиране и прилагане на взаимно подкрепящи се политики.
110. Консенсусът ще насочва усилията за прилагане на съгласуваност на политиките за развитие във всички политики и всички области, обхванати от Програмата до 2030 г., като се търсят полезни взаимодействия, по-специално по отношение на търговията, финансите, околната среда и изменението на климата, продоволствената сигурност, миграцията и сигурността. Особено внимание ще бъде отделено на борбата с незаконните финансови потоци и избягването на данъци, както и на насърчаването на търговията и на отговорните инвестиции.
111. Създаването на нова универсална рамка за устойчиво развитие в областта на сътрудничеството за развитие е споделена отговорност на всички заинтересовани страни. Устойчивото развитие изисква цялостен и междусекторен подход към политиките и е в крайна сметка въпрос от областта на управлението, който трябва да бъде осъществяван в партньорство с всички заинтересовани страни и на всички равнища. Ето защо за изпълнението на ЦУР ЕС и неговите държави членки ще насърчават подходи, които обхващат всички нива на управление, и ще гарантират политически контрол и усилия за координация на всички равнища. С цел по-голяма подкрепа при формулирането на политики и вземането на решения те ще осигуряват фактическа обосновка за въздействията на политиките върху развиващите се страни чрез консултации, ангажираност на заинтересованите страни, предварителни оценки на въздействието и последващи оценки на важни

политически инициативи. Настоящите действия на ЕС, насочени към устойчиви глобални вериги за доставки, например в секторите на дървения материал и производството на облекла, са пример за добавената стойност на последователния подход. Когато е целесъобразно, следва да се посочва как инициативите в областта на политиките допринасят за устойчивото развитие в развиващите се страни. Това е и средство за подобряване на капацитета на ЕС и неговите държави членки за мониторинг и докладване относно съгласуваността на политиките за развитие.

112. Предвид универсалния характер на Програмата до 2030 г. ЕС и неговите държави членки ще насърчават и другите държави да оценяват въздействието от своите собствени политики върху постигането на ЦУР, включително в развиващите се страни. Освен това ЕС и неговите държави членки ще засилят диалога си със страните партньори относно съгласуването на политиките и ще подкрепят страните партньори в собствените им усилия за въвеждане на рамки, позволяващи съгласуваност на политиките за устойчиво развитие. Те ще заемат водеща роля в утвърждаване на съгласуваността на политиките в рамките на международни форуми като ООН и Г-20 като част от цялостната подкрепа за Програмата до 2030 г. в техните външни действия.

4.3. Ефективност на развитието

113. ЕС и неговите държави членки потвърждават отново своя ангажимент за прилагане на основните принципи за ефективност на развитието, поет в Пусан през 2011 г. и подновен на форума на високо равнище в Найроби през 2016 г. Те се ангажират да засилят акцента върху резултатите, да подобрят прозрачността и взаимната отчетност, да повишат националната ангажираност и да насърчават приобщаващите партньорства за развитие. Съзнават, че е необходимо всички ресурси в областта на развитието и партньори да работят съвместно и ефективно, така че да се постигат устойчиви резултати и да се гарантира, че никой не е изоставен. ЕС и неговите държави членки ще продължат да осъществяват тази работа в по-общ план, включително чрез Глобалното партньорство за ефективно сътрудничество за развитие. Тяхното сътрудничество за развитие ще бъде изпълнявано в тясно сътрудничество с други партньори и при пълна прозрачност по отношение на гражданите в Европа и в развиващите се страни.
114. Принципите за ефективност на развитието се прилагат към всички форми на сътрудничество за развитие. Това включва международното публично финансиране, например ОПР, сътрудничеството „Юг—Юг“ и тристранното сътрудничество, заеми при преференциални и непреференциални условия и дейности на участници от гражданското общество, частния сектор и благотворителните фондации. ЕС и неговите държави членки очакват от всички партньори за развитие да включат тези принципи в своите собствени дейности, като ги адаптират съобразно специфичните си условия.
115. ЕС и неговите държави членки ще продължат да защитават прозрачността, която следва постепенно да обхване целия спектър от ресурси за развитие. Те ще разработват инструменти за по-ефективно представяне и използване на данни за сътрудничеството за развитие. Ще подпомагат страните партньори да установят връзка между ресурсите за развитие и резултатите чрез по-добро обвързване на процесите на планиране и бюджетиране, така че да се подобрят процесите на отчетност и стандартите.
116. ЕС и неговите държави членки ще продължат да насърчават и наблюдават използването на системите на държавите за всички форми на помощ, когато качеството го позволява, включително на местно равнище, така че да се спомогне за подобряване на демократичната ангажираност и ефективността на институциите на национално и поднационално равнище. Те ще извършват съвместни оценки на ефективността на системите на страните партньори, за да осигурят информиран и координиран подход. ЕС и неговите държави членки ще ускорят усилията за премахване на обвързването на помощта с условия и ще насърчават всички предоставящи сътрудничество за развитие, включително страните с бързо развиващи се икономики, да направят същото. Тяхната цел е да прецизират определянето за необвързана помощ, така че да се гарантира, че всички международни участници, предоставящи финансиране, включително бързо развиващите се партньори в областта на развитието, също предоставят необвързана помощ на реципрочна основа.

5. ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА НАШИТЕ АНГАЖИМЕНТИ

117. По отношение на сътрудничеството за развитие ЕС и неговите държави членки са изцяло ангажирани с всеобхватна, прозрачна и отчетна система за мониторинг и проверка за целите на изпълнението на Програмата до 2030 г. Това включва отчетност пред гражданите на ЕС, включително посредством Европейския парламент и националните парламенти.
118. ЕС и неговите държави членки ще адаптират постепенно своите системи за докладване в областта на сътрудничеството за развитие, така че да бъдат съвместими с процесите и показателите за проследяване в Програмата до 2030 г. Те ще подобряват качеството и наличността на данни относно своите дейности в областта на сътрудничеството за развитие в рамките на Програмата до 2030 г. Ще работят за това да се гарантира, че докладването е съпоставимо във все по-висока степен и съгласувано с другите им международни ангажименти.

119. ЕС и неговите държави членки ще интегрират Програмата до 2030 г. и ще подкрепят използването на показатели за ЦУР за измерване на резултатите от развитието на равнището на отделните държави. По-специално, показателите за ЦУР могат да благоприятстват и улесняват общ ориентиран към резултатите подход на ЕС, който способства за хармонизираното докладване на резултатите на равнището на страната партньор, включително рамките за резултатите на равнище страни партньори, където такива съществуват.
 120. ЕС и неговите държави членки ще изготвят съвместен обобщаващ доклад относно Консенсуса за развитие, включително въздействието на предприетите от тях действия в подкрепа на Програмата до 2030 г. в развиващите се страни, като принос към доклада на ЕС пред Политическия форум на високо равнище на ООН, когато заседава на равнище държавни ръководители на всеки четири години. Този доклад ще използва и ще се основава на други имащи отношение доклади на ЕС, включително докладите за резултатите, ОПР, отчетността на финансирането за развитие, съгласуваността на политиките за развитие и мониторинга на ЦУР в контекста на ЕС.
 121. ЕС и неговите държави членки ще повишават статистическия капацитет на развиващите се страни, включително чрез укрепване на капацитета за представяне и анализ на данни за информация за целта на изготвянето на политики и вземане на решения. Тези данни следва при възможност да бъдат разбити по доход, пол, възраст и други фактори, както и да предоставят информация относно маргинализирани, уязвими и трудно достъпни групи, приобщаващото управление и други въпроси, съвместими с основания на правата подход на ЕС. Това ще включва също така инвестиции за по-солидни статистически институции на поднационално, национално и регионално равнище, както и използването на нови технологии и източници на данни. ЕС и неговите държави членки ще насърчават страните партньори да включват мнението на маргинализираните общности при мониторинга на ЦУР и да стимулират конкретни механизми за тази цел.
 122. Освен това дейностите за образование и повишаване на осведомеността по въпросите на развитието могат да изиграят важна роля за повишаване на равнищата на ангажираност сред обществеността и за разглеждане на ЦУР на национално и глобално равнище, като това ще допринесе за изграждане на глобалното гражданство.
 123. До 2024 г. ще бъде извършена средносрочна оценка на изпълнението на настоящия Консенсус. В нея ще бъде описано как Консенсусът е бил прилаган и какво е постигнал в подкрепа на изпълнението на Програмата до 2030 г. ЕС и неговите държави членки систематично ще измерват напредъка и ще коригират своите действия, за да гарантират, че осъществяването от тях сътрудничество за развитие, включително чрез отношението му към свързани области на политиката, ще продължи да подпомага изпълнението на Програмата до 2030 г. в развиващите се страни.
-

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG